
DE SCHOUWSE VALLEIEN

Onderzoek soortenbescherming

15 december 2021

RHO ADVISEURS

RHO ADVISEURS

DATUM 15 december2021
KENMERK 44002091_20190845

PROJECTLEIDER ir. C.A. Louws

OPDRACHTGEVER Fiorinvest B.V.
PROJECTNUMMER 20190845

AUTEUR Ir. C.A. Louws
STATUS Definitief

INHOUD

1. inleiding	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Leeswijzer	4
2. toetsingskader	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Soortenbescherming in de Wet natuurbescherming	5
3. Referentiesituatie	7
3.1 Plangebied	7
4. de beoogde ontwikkeling	11
4.1 Algemeen	11
4.2 Aanlegfase	11
5. soortenonderzoek	13
5.1 Inleiding	13
5.2 Methode soortgericht onderzoek	13
5.3 Resultaten soortgericht onderzoek	13
6. effectbeschrijving	19
6.1 Effecten tijdens de aanlegfase	19
6.2 Effecten in de gebruiksfase	21
6.3 Maatregelen	23
7. Conclusie	25
Bijlage 1 Bronnen	27
Bijlage 2 Onderzoek beschermde natuurwaarden Duinrand 2017	28
Bijlage 3 Onderzoek beschermde natuurwaarden Duinrand 2020	29
Bijlage 4 Onderzoek beschermde natuurwaarden Duinrand 2021	30
Bijlage 5 Protocol en registratieformulier quickscan vleermuizenverblijfplaatsen recreatiewoningen	31

1. INLEIDING

1.1 Inleiding

Initiatiefnemer is voornemens het bestaande vakantiepark Duinrand aan de Hogeweg te Burgh-Haamstede te herstructureren. Het voornemen betreft de herstructurering van de bestaande deellocaties West en Oost van Duinrand Recreatie tot vakantiepark 'De Schouwse Valleien'.

Het bestaande park biedt planologisch ruimte aan 629 eenheden, waaronder stacaravans, recreatiewoningen, een logeergebouw en kampeerplaatsen en de daarbij behorende centrale voorzieningen. Op dit moment (2021) resteren daarvan nog 473 recreatieve eenheden.

Na de beoogde transformatie zal De Schouwse Valleien bestaan uit 246 vakantiewoningen (100 kampeerhuizen en 146 recreatiewoningen) en één logeergebouw. Daarnaast zal op deelgebied West een aantal centrale voorzieningen, waaronder een nieuw zwembad worden gerealiseerd. Net als in de huidige situatie zal sprake zijn van jaarrond gebruik.

Voor de beoogde herstructurering is het bestemmingsplan De Schouwse Valleien in voorbereiding.

In de voorliggende notitie wordt de beoogde ontwikkeling getoetst aan het onderdeel soortenbescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij wordt ook gezien of het soortenbeschermingsregime in de Wnb op voorhand aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg staat.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is het wettelijk toetsingskader opgenomen. In hoofdstuk 3 wordt de beoogde ontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de referentiesituatie ten aanzien van beschermde soorten. Hoofdstuk 5 beschrijft het soortenonderzoek. In hoofdstuk 6 wordt de effectbeoordeling ten aanzien van de krachtens de Wet natuurbescherming beschermde soorten en een aantal te nemen maatregelen beschreven. In hoofdstuk 7 ten slotte, worden de conclusies samengevat.

2. TOETSINGSKADER

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het wettelijk kader uit de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming samengevat.

2.2 Soortenbescherming in de Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten;
- Habitatrichtlijnsoorten;
- andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (artikel 3.1 lid 1).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (artikel 3.5 lid 1);

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) plantensoorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (artikel 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten op genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een 'nationale kop' op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen in de bijlage bij de wet (artikel 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van Vogelrichtlijnsoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (artikel 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (artikel 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (artikel 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (artikel 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de Habitatrichtlijnsoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (artikel 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (artikel 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (artikel 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.5 lid 4). Ten aanzien van de plantensoorten van de Habitatrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (artikel 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de andere soorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (artikel 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (artikel 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de planten van de categorie Andere soorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (artikel 3.10 lid 1 onder c).

Gedragscode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (artikel 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale Staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (artikel 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. Hieronder is een overzicht opgenomen van de vrijstellingen die in voorliggende situatie gelden.

Aardmuis	Dwergmuis	Huisspitsmuis	Rosse woelmuis
Bastaardkikker/Middelste groene kikker	Dwergspitsmuis	Kleine watersalamander	Tweekleurige bosspitsmuis
Bosmuis	Egel	Meerkikker	Veldmuis
Bruine kikker	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis	Vos
	Gewone pad	Ree	Woelrat

Ontheffing

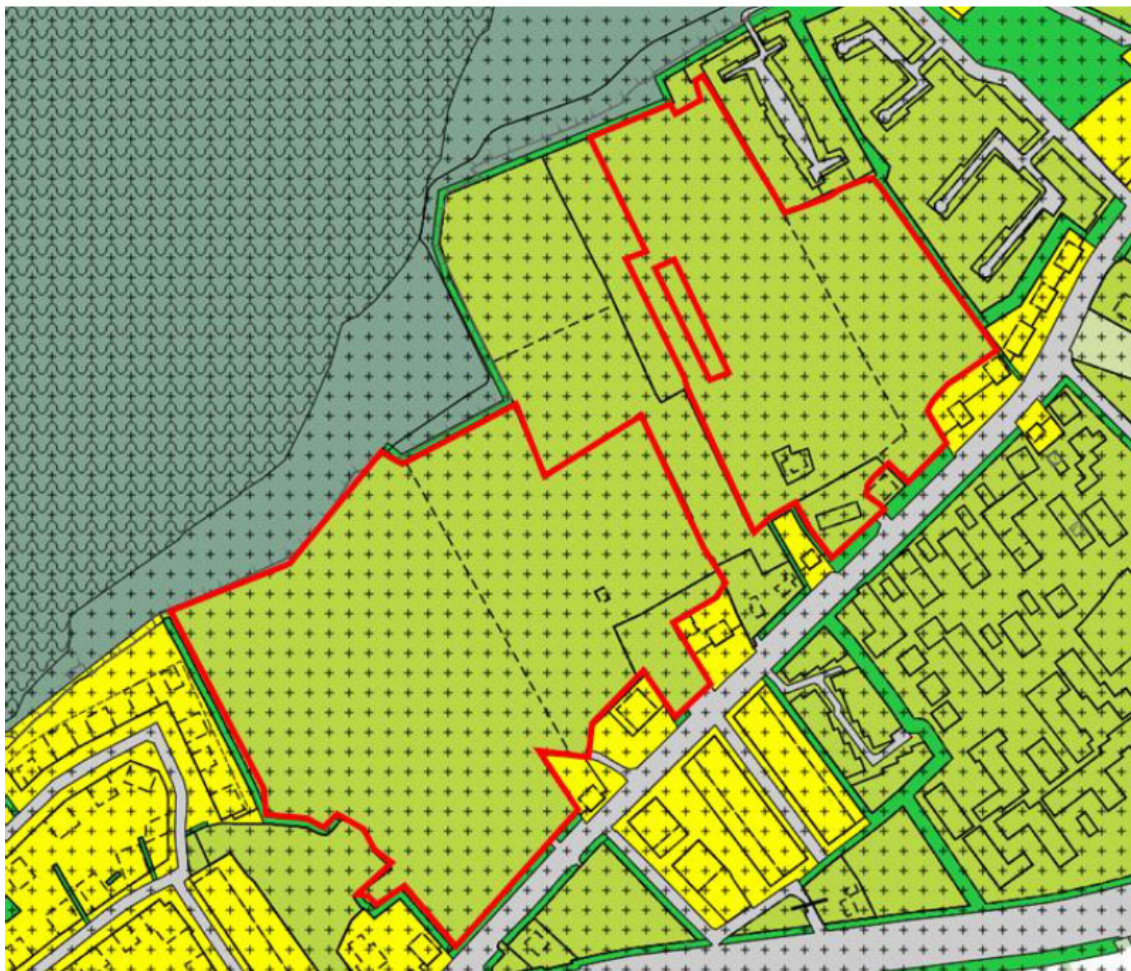
Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (artikel 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af van het antwoord op de vraag of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waar aan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent – ook in combinatie met de in artikel 11.1 beschreven zorgplicht – dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, een ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van het plangebied en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer sprake is van een wettelijk belang en is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

3. REFERENTIESITUATIE

3.1 Plangebied

Het plangebied bestaat uit het bestaande recreatieterreinen Duinrand in Burgh-Haamstede, in de toekomst De Schouwse Valleien, bestaande uit een deelgebied West en een deelgebied Oost. De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 3.1.

Figuur 3.1 Ligging plangebied

Op dit moment bevinden zich op de twee recreatieterreinen ongeveer 350 recreatieve eenheden, in de vorm van vaste standplaatsen met stacaravans, recreatiewoningen en één logeergebouw. Dit betreft de referentiesituatie. De recreatieterreinen zijn jaarrond open. Op het terrein van het westelijk deel is ook circa 1.500 m² ondersteunende horeca, ruimte voor dienstverlening en beheer, een zendmast en een dienstwoning aanwezig. In het oostelijk deel is naast de permanente eenheden ook een traditionele Zeeuwse schuur aanwezig die dienst doet als logiesgebouw. Figuur 3.2. geeft een beeld van de huidige situatie.

Figuur 3.2. Huidige situatie Duinrand West en Duinrand Oost (luchtfoto 20210)

Zoals ook blijkt uit de luchtfoto, is op deelgebied West al een aanzienlijk aantal stacaravans afgevoerd, omdat eigenaren hun standplaats hebben opgezegd en zijn verhuisd. Op het oostelijk deel en langs de noordrand van deelgebied West staan vooral recreatiewoningen. Op deelgebied Oost is met name op het oostelijk deel sprake van stacaravans, het overige terrein bestaat met name uit recreatiewoningen.

In de figuren 3.3. en 3.4 worden de centrale voorzieningen benoemd.

Figuur 3.3. Centrale voorzieningen deelgebied West:

- 1: receptie en kantoor
- 2: horeca en opslag
- 3: opslagloods (damwandloods)
- 4: voormalige beheerderswoning

Figuur 3.4. Centrale voorzieningen deelgebied Oost:

- 1: toiletgebouw
- 2: opslag
- 3: logiesaccommodatie in oude landbouwschuur

4. DE BEOOGDE ONTWIKKELING

4.1 Algemeen

Het recreatieterrein Duinrand, bestaande uit de deelgebieden Oost en West, wordt getransformeerd naar een nieuw hoogwaardig recreatiecomplex: De Schouwse Valleien. Dit recreatiepark zal bestaan uit maximaal 246 vakantieverblijven (100 kampeerhuisjes, 146 recreatiewoningen) en één logeergebouw, met een aantal voorzieningen, die ten dienste staan van het park (en geen openbare functie hebben): ondergeschikte dienstverlening, receptie met kantoor, horeca en zwembad. De voorzieningen worden – net als in de huidige situatie – gerealiseerd binnen het deelgebied West. De oppervlakte van park en voorzieningen neemt niet toe.

Het karakter van het park wordt in belangrijke mate bepaald door de ligging grenzend aan het natuurgebied Kop van Schouwen. Het gehele park wordt ingebed in een licht glooiend duinlandschap, dat volledig aansluit op de omgeving. Daarbinnen wordt zowel voor deelgebied Oost als voor deelgebied West een centrale beplantingsstructuur gerealiseerd met streekeigen beplanting (onder andere: duindoorn, meidoorn, lijsterbes, liguster en eik). Figuur 4.1 geeft de voorgenomen inrichting weer. In de nieuwe situatie is het park – net als in de bestaande situatie – jaarrond geopend. Bijlage 1 bevat het globale landschapsplan voor de beoogde inrichting van beide deelgebieden.

Figuur 4.1 Globale inrichting van het De Schouwse Valleien, deelgebied West en deelgebied Oost

4.2 Aanlegfase

De ontwikkeling van het nieuwe park zal in twee fasen plaatsvinden. De realisatie van het westelijk deelgebied van De Schouwse Valleien zal plaatsvinden in 2022 en 2023. De inrichting van deelgebied Oost zal vervolgens in 2024 en 2025 worden gerealiseerd.

Om de beoogde ontwikkeling mogelijk te maken en de nieuwe inrichting te kunnen realiseren worden alle stacaravans verwijderd en de recreatiewoningen en centrale voorzieningen gesloopt. Daarnaast wordt de bestaande beplanting verwijderd. Voor deelgebied West zal dat begin 2022 plaatsvinden, voor deelgebied Oost begin 2025. Overigens zal de opslagloods op deelgebied West (nummer 3.3 in figuur 3.3) niet worden gesloopt. Deze loods blijft gehandhaafd als opslagloods voor De Schouwse Valleien.

5. SOORTENONDERZOEK

5.1 Inleiding

Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling is een meerjarig onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van krachtens de Wet natuurbescherming beschermde soorten:

- 2017: soortgericht onderzoek;
- 2020: soortgericht onderzoek;
- 2021: soortgericht onderzoek.

Voorafgaand aan de veldonderzoeken is een quickscan flora en fauna uitgevoerd, bestaande uit een bureaustudie. Daarvoor is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Op basis hiervan is een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van verschillende soort(groep)en. Zie voor de resultaten tabel 5.1.

5.2 Methode soortgericht onderzoek

Op basis van de resultaten van de uitgevoerde quickscan flora en fauna, is door Ecologisch Adviesbureau Wieland in 2017, 2020 en 2021 soortgericht onderzoek uitgevoerd. In het onderzoek in 2021 zijn de soortgroepen vleermuizen, broedvogels, amfibieën en reptielen en grondgebonden zoogdieren onderzocht. Het onderzoek in 2020 was gericht op de soortgroepen vleermuizen en kleine marterachtigen. Het onderzoek in 2017 was gericht op de soortgroepen broedvogels, vleermuizen en amfibieën en reptielen. Hiertoe is in 2017 op zeven data een bezoek gebracht aan het plangebied, in 2020 op vier dagen en in 2021 op 23 dagen. Deze bezoeken zijn op verschillende tijdstippen uitgevoerd, afgestemd op de soortgroep en het doel van de inventarisatie. In bijlage 2 worden de resultaten van het inventariserend onderzoek uit 2017 beschreven en in bijlagen 3 en 4 respectievelijk van het onderzoek uit 2020 en 2021. In de bijlagen is een overzicht opgenomen van data, tijden, onderzochte soortgroepen en het specifieke onderzoeksdoel van de terreinbezoeken. Verder worden de gebruikte onderzoeksmethoden en de uitkomsten van de inventarisatie beschreven.

5.3 Resultaten soortgericht onderzoek

In tabel 5.1 wordt een overzicht gegeven van de uitkomsten van het soortgericht onderzoek. In de tweede kolom wordt op basis van algemene informatie bij wijze van quickscan een inschatting gegeven van het voorkomen van de betreffende soortgroep in het plangebied. In de derde kolom worden de bevindingen uit de veldbezoeken weergegeven, zoals die volgt uit de veldinventarisatie in 2021, ook gelet op de verrichte onderzoeken in 2017 en 2020. In de derde kolom is met een kleur aangegeven dat beschermde soorten van de betreffende soortgroep niet voorkomen (met groen), of dat beschermde soorten (mogelijk) voorkomen (oranje), relevant voor de effectbeoordeling. Het gaat daarbij om het voorkomen in de deelgebieden West en Oost. Voor een uitgebreider beschrijving van de uitgevoerde veldonderzoeken wordt verwezen naar bijlagen 2 tot en met 4.

Tabel 5.1 Voorkomen van beschermde soorten binnen het plangebied

Soort-groep	Uitkomsten quickscan	Uitkomsten veldonderzoek
Flora	Binnen het plangebied zijn geen beschermde soorten planten in het kader van de Wnb bekend (NDFF). Geschikt biotoop voor beschermde planten is voornamelijk aanwezig in natuurgebieden, bermen, spoortaluds en braakliggende terreinen. De vegetatie in het plangebied bestaat uit grasvelden die regelmatig wordt gemaaid, hagen, bomen en tuinen. Deze habitats vormen geen geschikt biotoop voor beschermde planten.	In de inventarisaties zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen.

Soort-groep	Uitkomsten quickscan	Uitkomsten veldonderzoek
	In de omgeving van het plangebied is wel een waarneming van kleine wolfsmelk bekend. Dit is een akkerplant van kalkhoudende grond welke meestal in de buurt van de grote rivieren groeit. Aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied is dan ook uitgesloten.	
Vleermuizen	Binnen het plangebied is de gewone dwergvleermuis waargenomen (NDFF). Overige vleermuissoorten zijn niet waargenomen.	<u>Algemeen</u> In de onderzoeken in 2017, 2020 en 2021 zijn drie soorten vleermuizen waargenomen: de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Van de laatvlieger zijn alleen enkele overvliegende exemplaren vastgesteld. Er zijn in de drie inventarisatiejaren geen kraamkolonies, winterverblijfplaatsen, paarverblijven en essentiële vliegroutes van vleermuizen in het plangebied waargenomen. Buiten het plangebied (op 50 meter afstand) is een kraamkolonie van de gewone dwergvleermuis aanwezig. De ontwikkeling van De Schouwse Valleien heeft geen invloed op deze kraamkolonie. <u>Vliegroutes en fourageergebied</u> De aanwezige groenstructuren binnen het plangebied worden als vliegroutes gebruikt door vleermuizen. Door de groene aard van het plangebied wordt het bovendien gebruikt als foerageergebied. Zowel vliegroutes voor vleermuizen als foerageergebied zijn voornamelijk aanwezig aan de noordzijde van het plangebied, langs de daar aanwezige aaneengesloten beplantingstrook, die buiten het plangebied is gelegen (en waarop de ontwikkeling geen effect heeft). Daarnaast is sprake van kleinere vliegroutes tussen de verschillende campings (van zuidoost naar noordwest), langs beplantingsstroken (noord-zuid) in het plangebied en langs de Hogeweg aan de zuidzijde. De betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen is beperkt; de verschillende soorten foerageren met name in de omgeving en gebruiken de lijnvormige beplanting binnen het plangebied om zich langs te verplaatsen. Dit betreffen vliegroutes die met regelmaat worden gebruikt echter niet essentieel zijn voor de vleermuizen in de regio, met voldoende alternatieven in de directe omgeving. Gelet op de ruime en kwalitatief betere foerageermogelijkheden in de directe omgeving is er ook geen sprake van essentieel foerageergebied. Enkele opgaande bomen in het plangebied hebben wel betekenis als onderdeel van de vliegroutes en de foerageermogelijkheden binnen het plangebied. Deze bomen zullen worden behouden. Op figuur 5.1 zijn de te behouden bomen weergegeven. Na uitvoering van de werkzaamheden in het park zal de kwaliteit van foerageergebied toenemen en de nachtelijke verlichting afnemen waardoor ook vliegroutes sterker worden. Werkzaamheden die plaats vinden binnen de actieve periode van vleermuizen zullen worden uitgevoerd tussen zonsopkomst en zonsondergang. Hierbij worden geen kunstmatige lichtbronnen gebruikt. Hierdoor is nachtelijke lichtverstoring op zowel foerageergebied als vliegroutes uit te sluiten.

Soort-groep	Uitkomsten quickscan	Uitkomsten veldonderzoek
		<u>Baltsplaatsen/paarverblijven</u> In 2017 zijn enkele baltsplaatsen vastgesteld van de ruige dwergvleermuis. Deze baltsplaatsen zijn in het algemeen gerelateerd aan oudere bomen waarin paarverblijven beschikbaar zijn (in de vorm van loszittende schors of holtes). In 2017 zijn ook enkele bomen met loszittende schors aangetroffen, die in potentie een paarverblijf/dagverblijf zouden kunnen vormen voor de ruige dwergvleermuis. Uit het onderzoek in 2021 volgt evenwel dat paarverblijven/dagverblijven niet aanwezig zijn.. De bomen zijn hiervoor niet geschikt; de takken met scheuren en loszittend barst zijn niet meer aanwezig in de bomen. Zo ontbreken gaten/holen die als verblijfplaats kunnen dienen. In het plangebied zijn dan ook geen paarverblijven waargenomen. Buiten het plangebied op relatief korte afstand zijn wel paarverblijven van de ruige dwergvleermuis aanwezig. Bovendien zijn in 2021 geen baltsplaatsen vastgesteld. <u>Dagverblijven</u> Uit het onderzoek in 2017 volgt dat er enkele potentiële dagverblijven van de gewone dwergvleermuis aanwezig kunnen zijn. In de voormalige beheerderswoning op deelgebied West is in 2017 een dagverblijf van de gewone dwergvleermuis vastgesteld van enkele exemplaren van de gewone dwergvleermuis. In 2020 is een dagverblijf vastgesteld in de logiesaccommodatie in de voormalige landbouwschuur op deelgebied Oost. In 2021 zijn 2 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld, in de voormalige beheerderswoning op deelgebied West en in de voormalige landbouwschuur op deelgebied Oost. In beide gebouwen ging het om één vleermuis. Beide gebouwen worden niet eerder gesloopt dan in 2024. Tijdens de uitgevoerde onderzoeken zijn geen verblijfplaatsen geconstateerd in de recreatiewoningen. Om zeker te zijn dat geen recreatiewoningen met vleermuisverblijfplaatsen worden gesloopt, worden de recreatiewoningen vóór aanvang van de sloop door een ecologisch deskundige gecontroleerd op aanwezigheid van vleermuizen. Indien ook bij nadere inspectiën geen vleermuizen verblijven in de recreatiewoningen, wordt de betreffende recreatiewoning vrijgegeven en wordt deze gesloopt. In de aanwezige stacaravans kunnen verblijfplaatsen worden uitgesloten, vanwege de constructie en het materiaal waarvan de stacaravans zijn gemaakt. Deze zijn niet geschikt voor gebruik als vleermuisverblijfplaats. De bijgebouwen in het plangebied zijn eveneens niet geschikt als verblijfplaats voor de in dit gebied aanwezige vleermuissoorten.
Grondgebonden zoogdieren	Binnen het plangebied en de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van beschermde zoogdieren als egel, bunzing, dwergspitsmuis, veldmuis, haas, konijn, ree en damhert (NDFF). Het plangebied is daarnaast gelegen binnen het verspreidingsgebied van algemeen	In 2017 is de haas waargenomen in het plangebied, in 2021 is de soort niet waargenomen, verblijfplaatsen zijn niet vastgesteld. In 2021 is een tiental konijnen waargenomen in het plangebied, maar er zijn geen hollen vastgesteld. Het plangebied wordt gebruikt als foerageer-

Soort-groep	Uitkomsten quickscan	Uitkomsten veldonderzoek
	voorkomende zoogdieren als huisspitsmuis, bosmuis wezel en hermelijn. Het plangebied vormt door de inrichting beperkt geschikt leefgebied voor de algemeen voorkomende zoogdieren egel, bunzing, dwergspitsmuis, veldmuis, konijn en haas. Hetzelfde geldt voor overige algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als huisspitsmuis, bosmuis, wezel en hermelijn, het is niet uitgesloten dat deze soorten, al dan niet incidenteel, binnen het plangebied voorkomen om te foerageren. Vanwege de hoge bebouwings- en gebruiksintensiteit van het recreatieterrein worden vaste rust-, verblijfs- en voortplantingsplaatsen van wezel en hermelijn uitgesloten. De aanwezigheid van overige beschermde soorten (zoals noordse woelmuis, veldspitsmuis, eikelmuis, eekhoorn, waterspitsmuis, das en bever) binnen het plangebied is uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt habitat en/of het feit dat het plangebied niet binnen het verspreidingsgebied van de soort ligt. Damherten komen voor in lichte loofbossen en gemengde bossen. Reeën komen voor in bosachtige streken met open plekken en aangrenzende velden. Binnen het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied voor beide soorten, in de omgeving is wel geschikt leefgebied aanwezig.	gebied. De grasvelden en het open groen zijn voor deze soort een optimaal foerageerhabitat. De gehele omgeving vormt echter geschikt habitat voor konijnen en de effecten van het project zijn tijdelijk van aard. Effecten op essentieel foerageergebied zijn dan ook uit te sluiten. Zolang er geen holen aanwezig zijn, zijn permanenten effecten op de populatie konijnen eveneens uit te sluiten. Er zijn geen kleine marterachtigen vastgesteld. Verder is vastgesteld dat de egel aanwezig is in het plangebied. Mogelijk komen ook andere algemene soorten voor, waaronder algemene soorten als huisspitsmuis, bosmuis, wezel en hermelijn. Damhert en ree zijn niet waargenomen in het plangebied. Door de hoge afrastering is het terrein ook in beginsel niet bereikbaar voor deze soorten.
Vogels	<i>Algemene broedvogels</i> Door de aanwezigheid van opgaande vegetatie zoals heggen, is binnen het plangebied geschikte broedgelegenheid aanwezig voor broedvogels van struweel. Bijvoorbeeld heggenmus, roodborst, houtduif en vink zijn algemene soorten die veel tot broeden komen in dergelijke omgevingen. Door de afwisseling tussen bosrand, groene heggen en grasvelden is het plangebied voor deze soorten tevens geschikt als foerageergebied. <i>Categorie 5 (Cat-5) soorten</i> Binnen het plangebied zijn 3 Cat-5 soorten aangetroffen en is er geschikt habitat voor nog twee soorten. Koolmees en pimpelmees maken gebruik van de opgehangen vogelhuisjes op het park. In het plangebied zijn enkele eksters foeragerend aangetroffen. Daarnaast vormen enkel van de bomen geschikt habitat voor zowel de groene als de grote bonte specht. <i>Broedvogels met jaarrond beschermd nest</i>	Algemene broedvogels komen voor en broeden binnen het plangebied. De binnen het plangebied aanwezige Cat-5 soorten hebben in de directe omgeving een zeer omvangrijk en geschikt leefgebied. De grote bomen die geschikt zijn voor spechten blijven in het plan behouden. Na realisatie van de ontwikkeling zal opnieuw geschikt habitat voor deze soorten ontstaan. In 2021 zijn geen broedende huismussen vastgesteld. In 2021 zijn op één locatie in het plangebied wel broedgevallen/territoria van de huismus vastgesteld. Het gaat daarbij om een loods op deelgebied West, die niet gesloopt wordt. De beoogde ontwikkeling heeft om die reden geen effect op deze broedgevallen. De huismussen maken gebruik van het plangebied als fourageergebied. Daarbij speelt een rol dat de huismussen dekking vinden in de in het plangebied aanwezige hagen. Om het plangebied blijft voldoende dekking aanwezig. De functie van fourageergebied van het plangebied blijft behouden. Ook in de aanlegfase blijven voldoende onkruidzaden en ander voedsel beschikbaar. In de nieuwe situatie worden bovendien nieuwe hagen aangeplant met streekeigen beplanting die geschikt is voor de huismus. In de toekomstige situatie verbeterd de functie als foerageergebied.

Soort-groep	Uitkomsten quickscan	Uitkomsten veldonderzoek
	De huismus is binnen het plangebied waargenomen (NDFF). De soort is veel aanwezig in het plangebied. Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied waarnemingen bekend van buizerd, bruine kiekendief, havik en sperwer (NDFF). Voor deze soorten met jaar-rond beschermde nesten is geen geschikte broedgele-genheid aanwezig binnen het plangebied. Hetzelfde geldt voor ransuil, welke buiten het plangebied broedt.	Er zijn in de veldbezoeken geen andere soorten broedvogels vastgesteld met jaarrond beschermd nesten in en rondom het plangebied. Het plan-gebied maakt ook geen deel uit van (essentieel) foerageergebieden van ander vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest dan de huismus. Wel jaagt de ransuil incidenteel binnen het plangebied. Een nestlocatie is evenwel niet aangetroffen.
Amfibieën	Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn de algemene soorten bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad waargenomen (NDFF). In de omgeving zijn daarnaast soorten als bruine kikker, boomkikker en rugstreeppad waargenomen (NDFF). Voor de algemene soorten bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad is binnen het plangebied geschikt landbiotoop aanwezig. Geschikt waterbiotoop is niet aanwezig. Voor boomkikker en rugstreeppad vormt het plange-bied mogelijk geschikt landbiotoop, geschikt waterbio-toop voor deze soorten ontbreekt.	Er zijn in 2017 en 2021 geen amfibieën waargenomen in het plangebied. Er zijn geen geschikte voortplantingswateren voor amfibieën aanwezig in het plangebied. De afstand tot geschikte voortplantingswateren voor boomkikker en rugstreeppad bedraagt minimaal 250 meter. Het tussenlig-gende duingebied is geschikt landbiotoop, in tegenstelling tot het plange-bied vormt geen geschikt landbiotoop. Overigens is de populatie boomkikkers in het aangrenzende Natrua2000-gebied niet inheems. Het betreft nakomelingen van uitgezette boomkik-kers van Kroatische herkomst. Deze soort kan worden herkend aan het ontbreken van een donkere streep over de flank. De inheemse boomkik-ker heeft wel een donkere streep over de flank van kop tot achterlijf. Het voorkomen van de mediterrane boomkikker op de Kop van Schouwen als exoot is bekend en onder meer beschreven in het artikel 'boomkikkers op Schouwen' van C.J.M. Musters, 2000, in RAVON 3. Daarmee is de op de Kop van Schouwen voorkomende boomkikker niet beschermd onder de Wet natuurbescherming. Ten noorden van het plangebied (in een duinpoel) zijn in 2017 roepende exemplaren van rugstreeppad gehoord. Hier zijn tevens larven waargeno-men. In 2021 is rugstreeppad niet gehoord of waargenomen. Gelet op de resultaten in 2017 is het mogelijk dat een zwervend exemplaar van rug-streeppad in het plangebied voorkomt tijdens de migratieperiode. Het plangebied is echter niet te kwalificeren als geschikt biotoop en vormt op dit moment geen essentieel leefgebied voor de rugstreeppad. Wel is de rugstreeppad een opportunistische soort, die bij voorkeur pio-niershabitat koloniseert. De rugstreeppad geeft de voorkeur aan ondiep (tijdelijk) water waarin vegetatie (grotendeels) ontbreekt en komt voor op zandige terreinen met een hoge dynamiek. Vaak graven de padden zich in de bodem of schuilen onder elementen zoals pallets, takkenrillen of an-dere losliggende objecten. Tijdens de aanlegfase kunnen dit soort zandige terreinen met losliggende objecten ontstaan, waardoor de rugstreeppad mogelijk het terrein koloniseert. In 2017 is een roepende bastaardkikker waargenomen in deelgebied Oost. In 2020 en 2021 is deze soort niet meer waargenomen. Het plangebied vormt geen essentieel leefgebied van deze soort. Er zijn geen hagedissen waargenomen.

Soort-groep	Uitkomsten quickscan	Uitkomsten veldonderzoek
		Het plangebied maakt geen onderdeel uit van essentieel leefgebied van amfibieën en reptielen.
reptielen	Er zijn waarnemingen bekend van levendbarende hagedis in de omgeving van het plangebied (NDFF). De levendbarende hagedis komt voor in vochtige heide of structuurrijke weg- en spoorbermen en ruigten. Het plangebied is ongeschikt als leefgebied voor deze soort door de afwezigheid van geschikt landbiotoop. Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van overige reptielen (RAVON).	Reptielen komen niet voor in het plangebied.
vlinders, libellen en andere ongewervelden	Beschermden insecten en andere ongewervelden zijn niet waargenomen in het plangebied en omgeving (NDFF). Gezien de terreintypen worden ook geen beschermde ongewervelde diersoorten in het plangebied verwacht. Door het ontbreken van kruidenrijke vegetatie en zonnige mantel- en zoomvegetatie is de aanwezigheid van beschermde vlinders binnen het plangebied uitgesloten. Het water in de omgeving van het plangebied is niet geschikt voor beschermde soorten libellen of andere beschermde insecten die voornamelijk voorkomen in rivieren en beken of grote stilstaande wateren.	Beschermde soorten komen niet voor in het plangebied.
vissen	Beschermden vissen zijn niet waargenomen in het plangebied (NDFF). Het plangebied is niet gelegen binnen het verspreidingsgebied van de grote modderkruiper. De aanwezige vijver vormt ook geen geschikt leefgebied voor overige beschermde vissen die voorkomen in beken en rivieren. Het plangebied overlapt ook niet met het leefgebied van deze soorten (RAVON).	Beschermde vissen komen niet voor in het plangebied.

6. EFFECTBESCHRIJVING

6.1 Effecten tijdens de aanlegfase

De aanleg gaat gepaard met verstoring (door licht, geluid en menselijke aanwezigheid) en sterfte van aanwezige soorten die niet vluchten. In onderstaande tabel is per voorkomende soort(groep) beschreven of sprake is van in het kader van het beschermingsregime van de Wnb relevante effecten als gevolg van werkzaamheden tijdens de aanlegfase. Deze effecten uit de aanlegfase kunnen doorwerking hebben tot in de gebruiksfase. In tabel 6.1. worden de effecten per soortgroep beschreven.. In de tweede kolom van de tabel worden de mogelijke effecten als gevolg van de werkzaamheden beschreven. In de derde kolom wordt op basis van deze effectbeschrijving getoetst of verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden, zodat een ontheffing benodigd is. In deze kolom is met een kleur aangegeven of sprake is van de overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de betreffende soortgroep. Als dat niet het geval is, is een groene markering opgenomen, als (mogelijk) sprake is van overtreding van verbodsbepalingen zodat een ontheffing moet worden aangevraagd, is dit met een oranje markering aangegeven.

Tabel 6.1 Effectbeschrijving per soort(groep)

Soort(groep)	Effectbeschrijving	Toetsing
Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis	- Er zijn in het plangebied geen bomen met mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen. Met het rooien van bomen worden dan ook geen verblijfplaatsen vernietigd. - De vliegroutes en het fourageergebied binnen het plangebied zijn – gelet op de omgeving – niet van groot belang voor de voorkomende vleermuizen. - De werkzaamheden leiden niet tot verstoring van overvliegende en foeragerende vleermuizen binnen het plangebied doordat werkzaamheden overdag worden uitgevoerd. Daarnaast is in de omgeving van het plangebied voldoende alternatief leefgebied waar de soorten naar kunnen uitwijken om te foerageren. - Door de sloop van de voormalige beheerderswoning op deelgebied West en de logiesaccommodatie op deelgebied Oost verdwijnen zomerverblijfplaatsen voor enkele dieren. Deze gebouwen worden niet eerder dan in 2024 gesloopt. Hiervoor zal zo nodig een afzonderlijke ontheffingsprocedure worden doorlopen. - Door de sloop van de recreatiewoningen is op voorhand niet uit te sluiten dat zomerverblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen. Dit komt omdat de te slopen recreatiewoningen nog niet volledig zijn geïnspecteerd, maar uitsluitend aan de buitenzijde.	Het plangebied bevat geen essentieel fourageergebied en essentiële vliegroutes voor de waargenomen soorten vleermuizen. Enkele grote bomen vervullen een rol als onderdeel van vliegroutes en foerageergebied van de voorkomende vleermuizen. Deze bomen worden behouden (zie ook figuur 5.1). Bij aanvang van de werkzaamheden zullen 4 paalkasten worden geplaatst om de aanwezige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis te vervangen. Bovendien zullen in of aan de nieuwe bebouwing verblijfplaatsen worden aangebracht. De komende jaren zal jaarlijks worden onderzocht of deze kasten gebruikt worden en of de bestaande zomerverblijven zijn verlaten. Sloop van de voormalige beheerderswoning en de logiesaccommodatie zijn niet nodig voor de uitvoerbaarheid van het plan c.q. de bestemming, maar maken wel onderdeel uit van de door initiatiefnemer beoogde ontwikkeling. Bij het verwijderen van recreatiewoningen zal een veldcontrole en inspectie worden uitgevoerd, nu tot op heden geen volledige inventarisatie kon worden verricht in de recreatiewoningen. Sloop zal slechts plaatsvinden als geen verblijfplaatsen worden vastgesteld, dan wel wanneer alsnog een ontheffing is verleend. Ter zijde, de huidige recreatiewoningen zijn in overeenstemming met de bestemming in gebruik. Met inachtneming van de beschreven maatregelen staan de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg.
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren egel, dwergspitsmuis, veldmuis, vos, huisspitsmuis en bosmuis	- Werkzaamheden leiden mogelijk tot het doden en verwonden van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën die niet op tijd het gebied kunnen ontvluchten bij de start van de werkzaamheden. - De werkzaamheden leiden tot verstoring van leefgebied.	Voor deze soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën geldt een vrijstelling van ontheffing op basis van de Wet natuurbescherming. Wel moet nog steeds aan de algemene zorgplicht worden voldaan. Het effect van de verstoring van leefgebied van de aanwezige soorten is tijdelijk en in de omgeving is voldoende alternatief leefgebied aanwezig waar soorten naar kunnen uitwijken. Effecten als gevolg van verstoring zijn dan ook uitgesloten.
Algemeen voorkomende amfibieën		.

Soort(groep)	Effectbeschrijving	Toetsing
bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad		Beplanting in het plangebied zal worden verwijderd onder ecologische begeleiding. Werkzaamheden worden uitgevoerd in één richting, in de richting waarin soorten kunnen vluchten. De verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden niet overtreden.
Overige grondgebonden zoogdieren bunzing, wezel, hermelijn, konijn	- Werkzaamheden leiden mogelijk tot verstoring van aanwezige dieren.	Het plangebied vormt foerageergebied van het konijn, maar er zijn geen holen aanwezig. Door het plaatsen van schermen om het terrein en het aanleggen van (eenrichtings)voorzieningen waarmee het konijn het gebied kan verlaten, zal worden voorkomen dat dat dieren tijdens de werkzaamheden het gebied binnen komen. De voorzieningen om het plangebied te verlaten zijn niet alleen voor het konijn, ook voor eventuele egels en andere niet strikt beschermde grondgebonden zoogdieren een effectieve maatregel om verstoring te voorkomen. Overige soorten zijn niet vastgesteld. Een effect op eventueel aanwezige dieren is voorts tijdelijk en in de omgeving is voldoende alternatief leefgebied aanwezig waar soorten naar kunnen uitwijken. Significante effecten als gevolg van verstoring zijn dan ook uitgesloten. Mochten er holen van konijnen worden aangetroffen zullen de konijnen (buiten de kwetsbare periode) met gemuilkorfde fretten worden gevangen en uitgezet in geschikte leefgebieden buiten het plangebied. Na de werkzaamheden wordt het plangebied weer toegankelijk voor konijnen en andere grondgebonden zoogdieren. De nieuwe vegetatie en inrichting van het park heeft een neutraal tot gunstig effect op de kwaliteit van het leefgebied voor deze soorten. De verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden niet overtreden, mits er geen actief gebruikte holen van konijnen worden aangetroffen. als dat het geval is, zal daarvoor ontheffing worden aangevraagd.
Broedvogels	- Bij het verwijderen van de groenstructuren binnen het broedseizoen is mogelijk sprake van aantasting van nestlocaties en daarmee van broedsels en nesten van algemene broedvogels die broeden in de aanwezig groenstructuren. - Er is mogelijk sprake van verstoring van broedende vogels van verschillende soorten algemene broedvogels.	Beplanting zal buiten het broedseizoen worden gerooid. De werkzaamheden worden verder buiten het broedseizoen gestart, waardoor overtreding van de verbodsbepalingen (ook gelet op geluid) wordt voorkomen.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	- Er is geen sprake van aantasting van nestlocaties, omdat geen bebouwing wordt gesloopt waarin nesten aanwezig zijn. - Er is mogelijk sprake van verstoring van foerageergebied van huismus en ransuil. Voor huismus vormen de groene tuinen in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied tijdens de aanlegfase, hier kunnen zij tijdens de werkzaamheden naar uitwijken. Voor de ransuil is voldoende alternatief en geschikter leefgebied in de omgeving van het plangebied aanwezig, namelijk in de aangrenzende duinen. Van essentieel leefgebied is geen sprake.	Uit het onderzoek volgt dat geen jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in de te slopen gebouwen. In de omgeving is op grote schaal aantrekkelijk fourageergebied aanwezig voor huismus en ransuil. Het plangebied vormt geen essentieel fourageergebied voor deze soorten. Er worden geen verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden. Hoewel dat krachtens de Wnb der-

Soort(groep)	Effectbeschrijving	Toetsing
		halve niet nodig is, zullen in de inrichting van het gebied enkele maatregelen ten gunste van de huismus worden getroffen: - plaatsing van minimaal twee mussentillen, één in deelgebied West en één in deelgebied Oost; - aanplant van huismusvriendelijke beplanting in het plangebied.
Rugstreeppad en boomkikker	- In het plangebied zijn de rugstreeppad en boomkikker niet waargenomen. Het plangebied betreft ook geen geschikt of optimaal leefgebied. - Indien gedurende de bouwperiode geschikt leefgebied voor de rugstreeppad ontstaat, kan de soort mogelijk het werkterrein koloniseren. In dat geval leiden werkzaamheden mogelijk tot het doden en verwonden van aanwezige individuen die niet op tijd het gebied kunnen ontvluchten. Hetzelfde geldt voor mogelijk binnen het plangebied tijdens de migratieperiode voorkomende zwervende exemplaren van de soort.	Het plangebied omvat geen geschikt voortplantingsbiotoop voor de boomkikker en de rugstreeppad. Het vormt bovendien geen essentieel leefgebied van beide soorten. Een risico is dat de rugstreeppad tijdens de aanlegfase het plangebied koloniseert. Door het plaatsen van schermen en paddengreppels vóór de aanvang van werkzaamheden zal worden tegengegaan dat deze soort zich tijdens de aanlegfase in het plangebied vestigt. Deze schermen zullen in het voortplantingsseizoen wekelijks worden gecontroleerd op gebreken en waar nodig de zelfde dag gerepareerd. Door het plaatsen van schermen wordt voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden.

Conclusie aanlegfase

Met inachtneming van de beschreven maatregelen wordt geconcludeerd dat geen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden. De Wet natuurbescherming staat niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg, gelet op de effecten in de aanlegfase. Recreatiewoningen, de voormalige beheerderswoning en de logiesaccommodatie op Oost zullen niet worden gesloopt voordat vaststaat dat er geen vleermuizen verblijven.

6.2 Effecten in de gebruiksfase

In de gebruiksfase van het nieuwe vakantiepark De Schouwse Valleien is er sprake van eenzelfde type recreatief gebruik van het plangebied als in de referentiesituatie. Het aantal recreatieve verblijfseenheden neemt ten opzichte van de referentiesituatie echter af ten opzichte van de huidige situatie.

In tabel 6.2 is een overzicht gegeven van de effecten per soort(groep) voor de gebruiksfase. In de laatste kolom is met een kleur aangegeven dat geen sprake is van de overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de betreffende soortgroep (met groen), of dat (mogelijk) sprake is van overtreding van verbodsbepalingen (oranje).

Tabel 6.2 Effectbeschrijving per soort(groep) gebruiksfase

Soort(groep)	Effectbeschrijving	Toetsing
Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger	- De nieuwe beplantingsstructuren met een natuurlijke duinbeplanting in het park hebben ook een functie als foerageergebied. Door de ruimere opzet van het park zal door de natuurvriendelijke inrichting en instandhouding een zeer aantrekkelijk vleermuisbiotoop worden ontwikkeld met een grotere natuurwaarde dan in de referentiesituatie. - Mogelijk is binnen het plangebied sprake van verstoring door verlichting. Door uitsluitend gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting, en de totale hoeveelheid verlichting te beperken kan dit effect sterk worden beperkt en zal dat effect ook veel minder zijn dan in de huidige situatie. - In de nieuwe situatie worden door middel van al dan niet in-pandige vleermuiskasten geschikte verblijfplaatsen aangeboden.	Geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen als gebruik wordt gemaakt van vleermuisvriendelijke verlichting. Naar verwachting zal de toekomstige situatie gunstiger zijn voor de voorkomende vleermuizen, zowel wat betreft foerageermogelijkheden als wat betreft aanwezige verblijfplaatsen.

Soort(groep)	Effectbeschrijving	Toetsing
Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren egel, bunzing, dwergspitsmuis, veldmuis, haas, konijn, vos, huisspitsmuis, bosmuis en hermelijn Algemeen voorkomende amfibieën bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad Algemene broedvogels	- In de gebruiksfase vormt het vakantiepark een vergelijkbaar leefgebied als in de huidige situatie, met dien verstande dat sprake is van een natuurlijker duinlandschap met daarbij behorende beplanting. - Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, algemeen voorkomende amfibieën en algemene broedvogels zullen gebruik maken van de beplanting in het park. Dit verschilt niet van de huidige situatie. Verder nemen geluid en verlichting ook niet toe.	Effecten in de gebruiksfase zijn uitgesloten. Door de natuurvriendelijke inrichting(takkenrillen en struweel) van het gebied kan zelfs een belangrijke ecologische meerwaarde worden gecreëerd. Geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen.
Overige grondgebonden zoogdieren bunzing, wezel, hermelijn, konijn	- In de gebruiksfase vormt het vakantiepark een vergelijkbaar leefgebied als in de huidige situatie. Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren, algemeen voorkomende amfibieën en algemene broedvogels kunnen gebruik maken van de nieuwe natuurlijker beplanting en takkenrillen. Dit verschilt niet van de huidige situatie, met dien verstande dat de natuurlijker beplanting en takkenrillen een positief effect heeft ten opzichte van de huidige situatie. Verder nemen geluid en verlichting af. Per saldo is danook sprake van een positief effect.	Negatieve effecten op beschermde soorten in de gebruiksfase zijn uitgesloten. Bij een natuurvriendelijke inrichting van het gebied kan zelfs een belangrijke ecologische meerwaarde worden gecreëerd. Geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	- Voor de huismus verschilt de situatie in de gebruiksfase niet van de huidige situatie. Door de ruimere opzet kan bij een natuurvriendelijke inrichting en beheer de kwaliteit als foerageergebied zelfs worden verbeterd ten opzichte van de referentiesituatie. In het nieuwe plan zullen voor de huismus geschikte heggen worden gerealiseerd. - Er is verder geen negatieve verandering van geluid of verlichting in de gebruiksfase. - De aangrenzende duinen zijn waardevol jachtgebied voor ransuil dan de recreatieparken, door de aard van het terrein en de aanwezigheid van grotere concentraties muizen. Dat neemt niet weg dat de nieuwe inrichting ook geschikt leefgebied vormt voor de ransuil. Er is geen sprake van een toename van recreanten of geluid, en een afname van de verlichting in dit gebied. Negatieve effecten als gevolg van de veranderingen in de gebruiksfase zijn voor de ransuil uitgesloten.	Effecten als gevolg van de veranderingen in de gebruiksfase zijn voor de huismus en de ransuil uitgesloten. Geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen.
Rugstreeppad	- Er is geen sprake van een toename van recreanten in de leefgebieden van de rugstreeppad. Ook nemen geluid en licht in het leefgebied af. Negatieve effecten in de gebruiksfase zijn uitgesloten. - Bij de inrichting wordt zo mogelijk een aantal paddenschotels gerealiseerd. Deze leveren een voor de rugstreeppad geschikt voortplantingshabitat op. In combinatie met de nieuwe inrichting van het plangebied is hiermee een volledig nieuw en geschikt leefgebied gerealiseerd.	Geen sprake van overtreding van de verbodsbepalingen.

Conclusie gebruiksfase

In de gebruiksfase geldt worden geen verbodsbepalingen overtreden. Door de ruimere opzet van het nieuwe park en de afname van de lichtverstoring wordt als gevolg van een natuurvriendelijke inrichting de ecologische kwaliteit van het gebied verbeterd ten opzichte van de referentiesituatie. De Wet natuurbescherming staat niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg, gelet op de effecten in de gebruiksfase.

6.3 Maatregelen

In deze paragraaf zijn de maatregelen beschreven die worden getroffen in het kader van een natuurvriendelijke inrichting. Mede als gevolg van deze maatregelen staat de Wet natuurbescherming niet in de weg aan de uitvoerbaarheid van het plan en is hiervoor (paragraaf 6.1 en 6.2)geconcludeerd dat het plan voorziet in een verbetering van het leefgebied van diverse soortgroepen.

Maatregelen vleermuizen ter voorkoming van overtreding artikel 3.5 vierde lid Wnb

Een aantal grote bomen, die van betekenis zijn ten behoeve van vliegroutes en de foerageerfunctie van vleermuizen, wordt behouden. Zie voor de betreffende bomen figuur 5.1. Deze bomen worden ingepast in het ontwerp van het nieuwe terrein.

De sloop van recreatiewoningen zal plaatsvinden onder ecologische begeleiding; sloop zal slechts plaatsvinden als geen mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen worden vastgesteld, danwel wanneer een ontheffing is verleend.

Er zullen 4 paalkasten met verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis worden geplaatst (2 in deelgebied West, 2 in deelgebied Oost), om 2 verblijfplaatsen te vervangen. De gebouwen waarin de bestaande verblijfplaatsen aanwezig zijn, worden niet eerder dan in 2024 gesloopt, waardoor een gewenningsperiode van minimaal 2 seizoenen beschikbaar is. In of aan de nieuwbouw van de recreatiewoningen en centrale voorzieningen zullen eveneens verblijfplaatsen worden gecreëerd, zodat het aantal geschikte verblijfplaatsen toeneemt.

Verder zal vleermuisvriendelijke verlichting worden gerealiseerd (lage verlichting zonder uitstraling boven horizontaal en zonder blauwlicht spectrum).

Maatregelen algemene broedvogels

Het rooien van beplantingen zal plaatsvinden buiten het broedseizoen. De aanlegwerkzaamheden zullen voor het broedseizoen worden gestart.

Maatregelen rugstreeppad ter voorkoming van overtreding artikel 3.5 eerste en vierde lid Wnb

Er worden maatregelen getroffen om kolonisatie van de locatie door de soort te voorkomen (bron: Kennisdocument rugstreeppad, BIJ12, 2017):

- Afschermen terrein met amfibieënschermen voorafgaande aan de start van de werkzaamheden en voorafgaande aan de migratieperiode om inloop rugstreeppadden vanuit het duingebied te voorkomen.
- Het amfibieënscherm zal regelmatig worden geïnspecteerd (in de actieve periode wekelijks).
- De aanwezigheid van stagnerend water in de periode april tot en met juli zal worden voorkomen om te voorkomen dat rugstreeppadden dit gebruiken als voortplantingshabitat. Indien stagnerend water ontstaat wordt dit na controle op amfibieëneieren gedempt of afgedekt.

Aanvullende maatregelen in het kader van de zorgplicht (ten behoeve van grondgebonden zoogdieren en amfibieën) ter voorkoming van overtreding artikel 3.10 Wnb

Het verwijderen van beplanting zal plaatsvinden onder ecologische begeleiding.

Werkzaamheden worden uitgevoerd in één richting, in de richting waarin soorten kunnen vluchten. Voordat rooiwerkzaamheden plaatsvinden worden er in het hek eenrichtingsuitgangen geplaatst waardoor grondgebonden dieren het gebied wel kunnen verlaten maar niet meer in kunnen.

Overige maatregelen mussen

Hoewel niet noodzakelijk op grond van de Wet natuurbescherming, zullen in het plangebied minimaal twee mussentillen worden geplaatst; één in deelgebied West en één in deelgebied Oost. Daarnaast zullen in de nieuwe situatie hagen aangeplant worden met streekeigen beplanting, die geschikt is voor de huismus om dekking in te vinden. Ook zullen er open zand locaties aanwezig blijven voor stofbaden en paddenschalen als watervoorziening. Hiermee wordt een sterke verbetering gerealiseerd voor de huismus.

7. CONCLUSIE

Op basis van de uitgevoerde inventarisaties (zie hoofdstuk 5) is getoetst in hoeverre de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming met het oog op de soortenbescherming kunnen worden overtreden als gevolg van de beoogde ontwikkeling (zie hoofdstuk 6). In relatie tot deze mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen is een aantal maatregelen beschreven, waarmee kan worden voorkomen dat de verbodsbepalingen daadwerkelijk worden overtreden en die een positief effect hebben op diverse soortgroepen. Op basis van dit onderzoek is in tabel 7.1. aangegeven of het aanvragen van een ontheffing nodig is.

Tabel 7.1. Overzicht ontheffingsplicht en maatregelen

Soortgroep		Ontheffingsplicht	Extra maatregelen
Algemene broedvogels		Nee mits gewerkt wordt buiten het broedseizoen	
Roofvogels		Nee, geen beschermde functies aanwezig	
Konijn		Nee, geen essentieel leefgebied aanwezig	Mochten er bij aanvang van werkzaamheden toch holen worden aangetroffen, dan worden daarvoor gepaste maatregelen getroffen.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Indien vleermuizen aanwezig zijn in te slopen gebouwen, zal voorafgaand aan de sloop een ontheffing worden aangevraagd. Dat geldt voor de voormalige beheerderswoning, de logiesaccommodatie in de oude landbouwschuur en de recreatiewoningen. De voormalige beheerderswoning en de logiesaccommodatie zullen niet eerder dan 2024 worden gesloopt. Deze gebouwen zullen in 2022 en in 2023 worden verder worden onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen. Sloop van de recreatiewoningen zal slechts plaatsvinden als is vastgesteld dat geen mogelijke vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn danwel wanneer ontheffing is verleend.	Mitigatie wordt aangelegd en sloop vindt niet plaats voor 2024. Verbetering van het aantal geschikte verblijfplaatsen vindt plaats. Hiervoor volgt een losse ontheffingsprocedure.
	Vliegroutes	Nee	extra maatregelen getroffen ter verbetering het gehele habitat van vleermuizen
	Foerageergebied	Nee, geen essentieel foerageergebied	extra maatregelen getroffen ter verbetering het gehele habitat van vleermuizen
Algemene grondgebonden zoogdieren		Nee, vrijgesteld voor ruimtelijke ontwikkelingen	Maatregelen worden getroffen zodat aan de algemene zorgplicht wordt voldaan.
Boomkikkers(<i>Hyla arborea</i>)		Nee, niet aangetroffen in het plangebied	Algemene verbetering van de ecologische waarden van het plangebied maakt het plangebied in de toekomst mogelijk geschikt voor de soort.
Rugstreeppad		Nee, niet aanwezig in het plangebied	Algemene verbetering van de ecologische waarden van het plangebied en enkele

specifieke maatregelen maakt het plangebied in de toekomst mogelijk geschikt voor de soort.

Met inachtneming van de beschreven maatregelen en het aanvullend onderzoek naar vleermuizen is vooralsnog het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk. Op grond daarvan kan worden vastgesteld dat als gevolg van de beoogde ontwikkeling van De Schouwse Valleien geen overtreding van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming zal optreden. De Wet natuurbescherming staat niet aan de uitvoerbaarheid van het plan in de weg, gelet op de effecten in de aanlegfase als de gebruiksfase.

Bijlage 1 Bronnen

- Arcadis (2020); '*De Schouwse Valleien Burgh-Haamstede, Deelrapport hydrologie*'
- Dobben, H.F. van (2012): 'Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden' Alterra-rapport 2397 Gemeente Schouwen-Duiveland, 2009. Module Licht en Duisternis Onderdeel van het milieu-beleidsplan Gemeente Schouwen-Duiveland. Vastgesteld tijdens de raadsvergadering van 25 juni 2009.
- Krijgsveld, K.L., (2009): 'Verstoringsgevoeligheid van vogels, update literatuurstudie naar de reactie van vogels op recreatie'
- Ministerie van Economische Zaken, 2013. Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. Programmadirectie Natura 2000 | PDN/2013-116 | 116 Kop van Schouwen.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2008. *Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ('grijze duinen') (H2130) *Verkorte naam: Grijze duinen*. H2130 versie 1 sept 2008.doc.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009a. Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied (H2180) *Verkorte naam: Duinbossen*. H2180 versie 18 dec 2008, met erratum 24 maart 2009.doc
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009b. Vochtige duinvalleien (H2190) *Verkorte naam: Vochtige duinvalleien*. H2190 versie 1 sept 2008, met erratum 24 maart 2009.doc.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2018. Ontwerp-wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden. Directie Natuur & Biodiversiteit | DN&B/2018-000 | Aanwezige waarden (ontwerp-wijziging)
- Provincie Zeeland, 2017. Document PAS-analyse Herstelmaatregelen voor Kop van Schouwen. D.d. 15-12-2017.
- Provincie Zeeland, 2018. Omgevingsverordening Zeeland 2018. Vastgesteld op 21 september 2018.

Bijlage 2 Onderzoek beschermde natuurwaarden Duinrand 2017

Nader onderzoek beschermde natuurwaarden Burghhaamstede

20 oktober 2017

Opdrachtgever: Arcadis

Adviesbureau Wieland
Liniestraat 13
4561 ZS Hulst
0612352169

Inhoud

Inleiding	3
1 Methode	3
1.1 Vleermuizen.....	3
1.2 Broedvogels.....	3
1.3 Amfibieën	4
2 Resultaten.....	5
2.1 Vleermuizen.....	9
2.2 Broedvogels.....	11
2.3 Amfibieën	11
Conclusies	14

Inleiding

In opdracht van Arcadis is een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden op een drietal recreatiebedrijven in Burghhaamstede. Het betrof een onderzoek naar vleermuizen, broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is en amfibieën.

1 Methode

Op de volgende data is een terreinbezoek uitgevoerd:

Eerste bezoek 17 mei 2017 Arcadis

Overige bezoeken Alex Wieland: 27 mei (dag en avond, droog 25 graden); 9 juni (dag en avond, droog 17 graden); 26 juni (avond, droog 17 graden); 8 juli (dag en avond, droog 19 graden), 17 september (avond, droog 16 graden), 14 oktober (avond, droog 15 graden).

Nummer	datum	periode	weer
1	17 mei	ochtend-avond	droog, > 20 graden
2	27 mei	dag en avond	droog, 25 graden
3	9 juni	ochtend- avond	droog, 17 graden
4	26 juni	avond	droog, 17 graden
5	8 juli	ochtend-avond	droog 19 graden
6	17 sept	ochtend-avond	droog 16 graden
7	14 oktober	avond	droog, 15 graden

1.1 Vleermuizen

Er is gebruik gemaakt van de batdetectoren Petterson D240x, Petterson D200, Songmeter SM4 en Batcorder 3.1 . Opgenomen geluiden zijn geanalyseerd met het programma BatSound en BatExplorer. Er is geïnventariseerd vanaf een half uur voor zonsondergang tot 2,5 uur na zonsondergang.

1.2 Broedvogels

Het terrein is afgelopen om broedvogels waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn te inventariseren. Dit betreft Huismus en uilen. Voor de Huismus is een bezoek gebracht in de tweede helft van de ochtend wanneer deze soort het meest actief is op 27 mei en 9 juni. De andere bezoeken betroffen inventarisaties voor aanvang van het vleermuisonderzoek. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (10 maal vergroting).

1.3 Amfibieën

Amfibieën (Boomkikker en Rugstreeppad) zijn onderzocht op kooractiviteit tijdens de vleermuisinventarisaties. Daarnaast zijn waterpartijen en beplantingen (braamstruwelen in omgeving van water) overdag afgezocht op zonnende Boomkikkers, larven en ei-klompen. Hierbij is gebruik gemaakt van een schepnet (type Ravon).

2 Resultaten

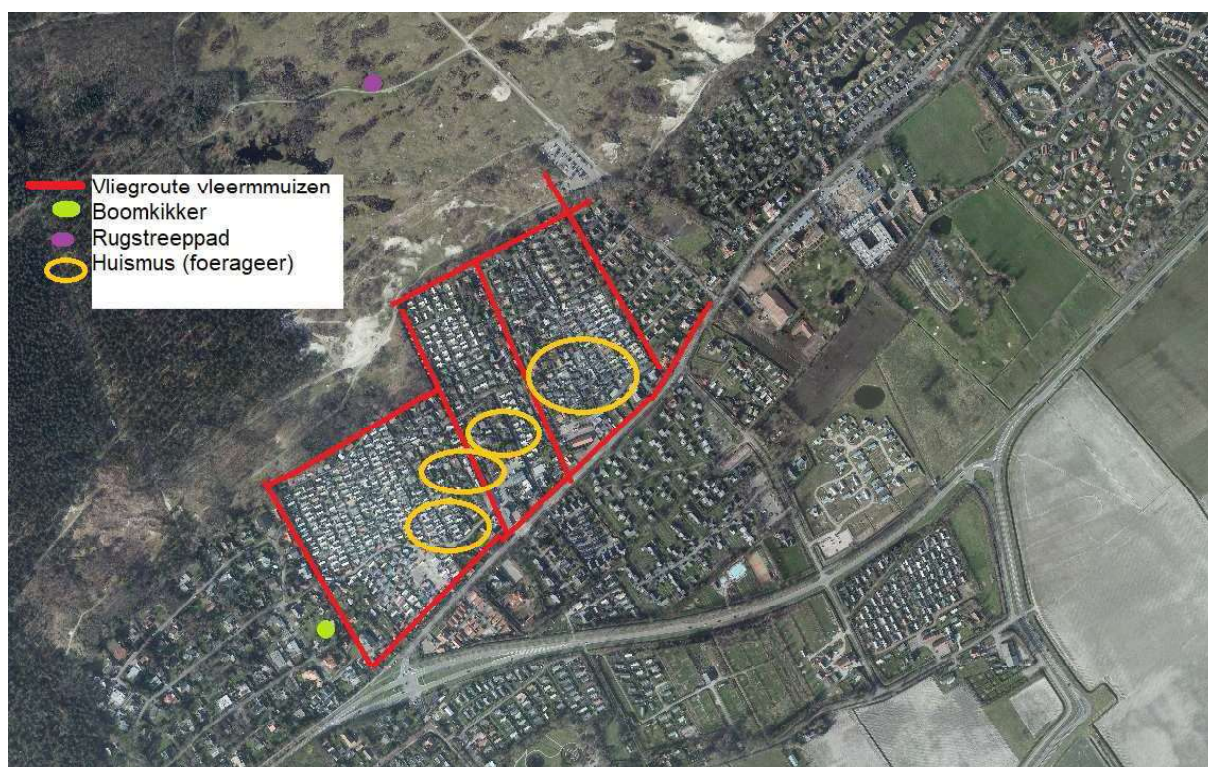
In onderstaande figuren zijn de resultaten verwerkt per ronde.

Ronde 1, 17 mei 2017

Plangebied (oranje omlijnd) met daarin resultaten van quickscan en nader onderzoek. Rode pijlen = vliegroute vleermuizen, groene cirkel = roepende boomkikkers, blauwe cirkel = roepende bastaardkikker bij vijver, gele omlijning = concentratie huismussen in heggen en bebouwing

Ronde2. 27 mei 2017

Ronde 3. 9 juni 2017

Ronde 4, 26 juni 2017

Ronde 5, 8 juli 2017.

Ronde 6, 17 september 2017.

Ronde 7, 14 oktober 2017.

2.1 Vleermuizen

Het merendeel van de waarnemingen betrof Gewone dwergvleermuis. Daarnaast 1 waarneming van een Ruige dwergvleermuis in het voorjaar en 76 waarnemingen van Ruige dwergvleermuizen in het najaar en 8 waarnemingen van Laatvlieger.

Tabel 1. Aantal waarnemingen per soort.

Soort	Ronde 1	Ronde 2	Ronde 3	Ronde 4	Ronde 5	Ronde 6	Ronde 7
Gewone dwergvleermuis		62	91	73	218	81	32
Laatvlieger		2	1	1	2		
Ruige dwergvleermuis		1				35	41

Er zijn belangrijke vliegroutes en foerageergebieden aanwezig. Deze liggen vooral aan de noordzijde. Hier is een aaneengesloten beplantingstrook. Er zijn enkele kleinere vliegroutes noord-zuid langs beplantingsstroken en langs de weg aan de zuidzijde. Deze worden minder gebruikt in vergelijking tot de vliegroute aan de noordzijde. Er zijn enkele (potentiele) dagverblijven voor de Gewone dwergvleermuis aanwezig in de aanwezige bebouwing in het studiegebied. Een vastgesteld dagverblijf van enkele dieren is weergegeven in figuur 8. Dit gebouw blijft gehandhaafd. Er zijn geen kraamkolonies vastgesteld. De Ruige dwergvleermuis is een soort die vooral in de nazomer en het najaar aanwezig is in de kuststrook. Het gebied wordt gebruikt als vliegroute (trek), balts-/paarplaats en foerageergebied. Mannetjes hebben een territorium en vliegen hierin rond (rondom geschikte beplanting) en proberen vrouwtjes te verleiden. Langs de kuststreek treedt enige stuwing op en hier zijn meer Ruige dwergvleermuizen aanwezig in vergelijking tot het binnenland. In het studiegebied zijn baltsplaatsen vastgesteld van de Ruige dwergvleermuis. Deze zijn aangegeven op figuur 8. Er zijn enkele bomen met loszittend schors en/of gaten die kunnen fungeren als dagverblijf of paarverblijf. Deze bomen staan aan de rand van de recreatieterreinen.

In de bebouwing die gehandhaafd blijft en bebouwing buiten het onderzoeksgebied broeden Huismussen. Deze mussen foerageren op de camping. Met name de hagen aan de zuidzijde van belang. Deze zijn aangegeven op figuur 9.

Foto 1. Vliegroute en foerageergebied aan de noordzijde.

Foto 2. Potentieel paarverblijf/dagverblijf voor Ruige dwergvleermuis (dode boom met gaten).

Foto 3. Potentieel paarverblijf/dagverblijf voor Ruige dwergvleermuis (loszittend schors).

2.2 Broedvogels

In het gebied komen Huismussen en Ransuil voor. Beide soorten broeden niet in het gebied waar de caravans en huisjes staan (maar net er buiten). Voor de Huismus vormen de aanwezige hagen aan de zuidzijde van het gebied een onderdeel van het functionele leefgebied, zie figuur 8 en figuur 9.

2.3 Amfibieën

De Boomkikker is niet vastgesteld in het onderzoeksgebied. Er zijn wel roepende exemplaren gehoord net buiten het gebied in tuinvijvers. In het onderzoeksgebied zijn geen geschikte voortplantingslocaties. De Rugstreeppad is niet vastgesteld in het onderzoeksgebied. Net ten noorden van het onderzoeksgebied (in een duinpoel) zijn roepende exemplaren gehoord en hier zijn larven waargenomen. Het is mogelijk dat een zwervend exemplaar in het onderzoeksgebied voorkomt.

Foto 4. Locatie Rugstreeppad (buiten studiegebied).

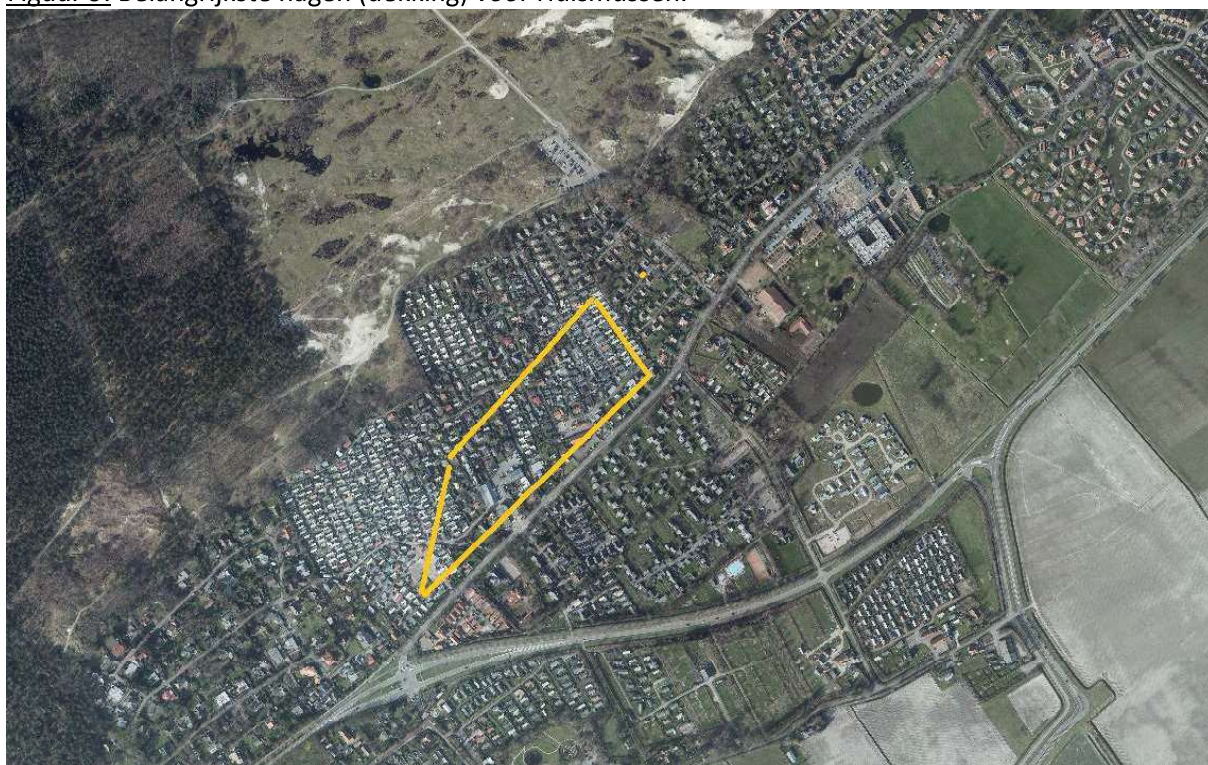
Foto 5. Locatie roepende Boomkikker (buiten studiegebied).

Figuur 8. Locaties met baltsplaatsen (en bomen met holtes/spleten die geschikt zijn voor) Ruige dwergvleermuizen, dagverblijf Gewone dwergvleermuis, vliegroutes Gewone dwergvleermuizen.

Figuur 9. Belangrijkste hagen (dekking) voor Huismussen.

Conclusies

Het onderzoeksgebied heeft waarde voor vleermuizen. Vooral aan de noordzijde wordt aan de buitenzijde gefoerageerd en hier bevindt zich een vliegroute. Er zijn wat kleinere vliegroutes dwars over door het studiegebied en aan de zuidzijde van het studiegebied. Er zijn in het studiegebied enkele gebouwen (vakantiehuisjes en horeca receptie) die kunnen fungeren als dagverblijf. Van de Ruige dwergvleermuizen zijn paar- en baltsverblijven vastgesteld. Deze liggen met name in de buitenste zone van de recreatieparken.

Huismussen die buiten het studiegebied broeden maken gebruik van de hagen in het studiegebied. In de tuinen net buiten het studiegebied zijn eveneens geschikte hagen aanwezig.

De Ransuil broedt buiten het studiegebied en jaagt wel in het studiegebied, met name in het najaar werd hier veelvuldig gejaagd. De aangrenzende duinen zijn echter een waardevoller jachtgebied (ivm aanwezigheid van grotere concentraties muizen).

De Rugstreeppad en Boomkikker hebben geen voortplantingslocaties in het studiegebied, maar wel er buiten.

Bijlage 3 Onderzoek beschermde natuurwaarden Duinrand 2020

Nader onderzoek beschermde natuurwaarden Burghhaamstede

Tussenrapportage natuuronderzoek 23 nov 2020

Opdrachtgever:

Adviesbureau Wieland
Liniestraat 13
4561 ZS Hulst
0612352169

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Methode.....	4
1.1 Vleermuizen.....	4
1.2 Kleine marterachtigen	4
1.3 Overig	5
2 Resultaten	6
2.1 Vleermuizen.....	6
2.2 Kleine marterachtigen	6
3 Advies	7
3.1 Vleermuizen.....	7
3.2 Overige soorten	8

Inleiding

In opdracht van xxxx wordt een onderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde natuurwaarden op recreatiebedrijven in Burghhaamstede, zie figuur 1. Het betreft een onderzoek naar vleermuizen, grondgebonden zoogdieren, broedvogels waarvan het nest jaarrond beschermd is en amfibieën. Het onderzoek is nog niet afgerond. Deze tussenrapportage geeft de resultaten weer tot november 2020. In 2021 dienen nog onderzoeken uitgevoerd te worden.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

1 Methode

Op de volgende data is een terreinbezoek uitgevoerd:

datum	periode	weer
8 juli	ochtend-avond	droog 19 graden
15 augustus	avond	droog 15 graden
17 sept	ochtend-avond	droog 16 graden
14 oktober	avond	droog, 12 graden

1.1 Vleermuizen

Er is gebruik gemaakt van de batdetectoren Petterson D240x, Petterson D200, Songmeter SM4 en Batcorder 3.1 . Opgenomen geluiden zijn geanalyseerd met het programma BatSound en BatExporer. Er is geïnventariseerd vanaf een half uur voor zonsondergang tot 2,5 uur na zonsondergang. En van 2,5 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. Dit onderzoek dient in het voorjaar nog aangevuld te worden conform het vleermuisprotocol 2021.

1.2 Kleine marterachtigen

In de periode 1 juli – 17 september is op 4 locaties een wildcamera en marterbox geplaatst, zie figuur 2.

Figuur 2. Locaties waar wildcameras en marterboxen geplaatst zijn.

Wildcamera

De wildcamera is bevestigd aan een houten paal. Op 2 meter afstand is een andere paal geplaatst waaraan op 15 cm boven maaiveld een blikje sardientjes, visolie en valeriaanolie is bevestigd.

Marterbox

Een marterbox is een houten kist. In het kistje is een toegang via een tweetal openingen waarin een loopplankje is bevestigd. In de box is een wildcamera gemonteerd die dieren die in de box gaan gefotografeerd. Als lokstof zijn visolie, een blikje sardientjes en kattenvoer gebruikt.

1.3 Overig

In het voorjaar van 2021 dient nog onderzoek uitgevoerd te worden naar het voorkomen van broedvogels waarvan het leefgebied jaarrond beschermd is. Dit betreft huismus, ransuil en sperwer.

Daarnaast dient er onderzoek uitgevoerd te worden naar amfibieën (rugstreeppad en boomkikker).

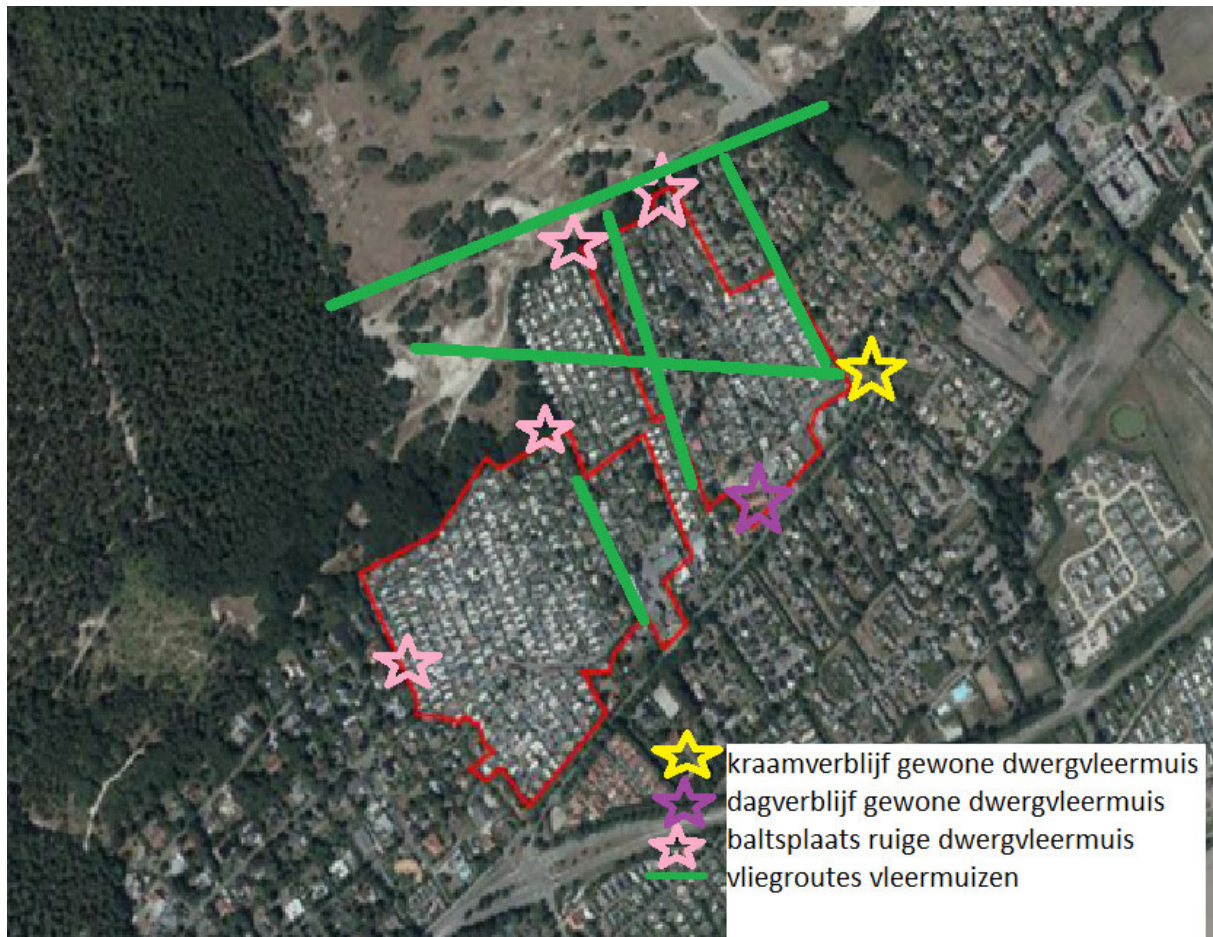
2 Resultaten

2.1 Vleermuizen

Er zijn twee soorten vleermuizen vastgesteld. Dit betreft de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

Van de gewone dwergvleermuis is een kolonie vastgesteld in een woonhuis net buiten het plangebied. Daarnaast is er een dagverblijf in een grote landbouwschuur bij de entree van het recreatiebedrijf. Gedurende het najaar is er zeer veel vleermuis activiteit van ruige dwergvleermuizen. Deze soort komt in de nazomer naar Nederland. Over het plangebied zijn diverse vliegroutes.

Figuur 3. Aangetroffen functies voor vleermuizen in het plangebied.

2.2 Kleine marterachtigen

Op de wildcamera's zijn geen marterachtigen vastgesteld.

3 Advies

3.1 Vleermuizen

Kraamkolonie

De kraamkolonie is gelegen buiten het plangebied. Er worden geen negatieve effecten verwacht van de voorgenomen werkzaamheden op het functioneren van deze kraamkolonie.

Dagverblijven

Er is 1 dagverblijf. Dit betreft een zomerverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis. Indien de voormalige schuur verdwijnt dient er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd te worden. Gedurende de periode tussen afbraak van de schuur en nieuwbouw dienen er minimaal vier alternatieve voorzieningen geplaatst te worden in de directe omgeving (<200 meter). Deze voorzieningen dienen minimaal 6 maanden voor aanvang van de sloop van het gebouw geplaatst te worden in de periode dat vleermuizen vliegen. In nieuwbouw dienen minimaal vier alternatieve vleermuisverblijfplaatsen aangebracht te worden.

Baltsplaats

De baltsplaatsen van de ruige dwergvleermuizen zijn gelegen rondom beplantingen aan de rand van het park. Hier staan opgaande bomen. In de bomen zijn holtes, of scheuren waar de paarplaats is. Indien deze bomen behouden blijven is er geen ontheffing noodzakelijk. Het is raadzaam om aan de rand van het plangebied vleermuiskasten te voorzien. Hierdoor blijven er ook op langere termijn voldoende paarverblijven beschikbaar.

Vliegroutes en foerageergebieden

Verspreid over het plangebied zijn verschillende vliegroutes van vleermuizen. Een deel is van gewone dwergvleermuizen die vanuit de bebouwing naar foerageergebieden in de duinen vliegen. Deze vliegroutes lopen veelal oost-west. Een ander deel betreft vleermuizen die op trek zijn. Dit betreft veelal ruige dwergvleermuizen. Deze vliegroutes is van noord naar zuid. Het plangebied wordt ook gebruikt als foerageergebied. Er zijn veel hagen aanwezig. De omliggende terreinen met tuinen en duinbossen zijn grotere foerageergebieden. Het is belangrijk om vleermuisvriendelijke verlichting te plaatsen.

3.2 Overige soorten

Voor de sloop van de bebouwing en het bouwrijp maken van het terrein dient rekening gehouden te worden met broedvogels en beschermde amfibieën en zoogdieren. Werkzaamheden dienen zo veel mogelijk uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode. In de periode 15 maart – 1 augustus dienen werkzaamheden als het bouwrijp maken van het terrein zoveel mogelijk gemeden te worden. Het wordt aanbevolen om gedurende de voortgang van het project te monitoren of beschermde soorten zich vestigen in het plangebied. Dit is mogelijk indien de biotopen in het plangebied veranderen. Door het verwijderen van beplanting en bebouwing ontstaan er meer open biotopen en mogelijk stagnerend water waar bijvoorbeeld de rugstreeppad op af komt.

Indien er minder toeristen op het terrein verblijven wordt het hierdoor rustiger. Sommige soorten zullen zich dan mogelijk vestigen. Denk hierbij aan kleine marters en bepaalde vogelsoorten.

Het is raadzaam om aan de buitenzijde van het terrein (daar waar niet gewerkt zal worden) voorzieningen aan te brengen waar dieren naar toe gelokt worden. Op het terrein verblijven egels. Door het plaatsen van egelvoorzieningen kunnen deze naar locaties gelokt worden waar niet gewerkt zal worden.

Bijlage 4 Onderzoek beschermde natuurwaarden Duinrand 2021

Natuuronderzoek Duinrand Oost en Duinrand West, Burgh-Haamstede

15 december 2021

Adviesbureau Wieland
Liniestraat 13
Hulst

Inhoud

Inleiding.....	3
1 Omschrijving van het plangebied	4
2 Methode.....	6
2.1 Broedvogels.....	6
2.2 Amfibieën en reptielen.....	6
2.3 Grondgebonden zoogdieren	7
2.4 Vleermuizen.....	10
3 Resultaten.....	11
3.1 Broedvogels.....	11
3.2 Amfbieen en reptielen.....	13
3.3 Grondgebonden zoogdieren	14
3.4 Vleermuizen.....	14

Inleiding

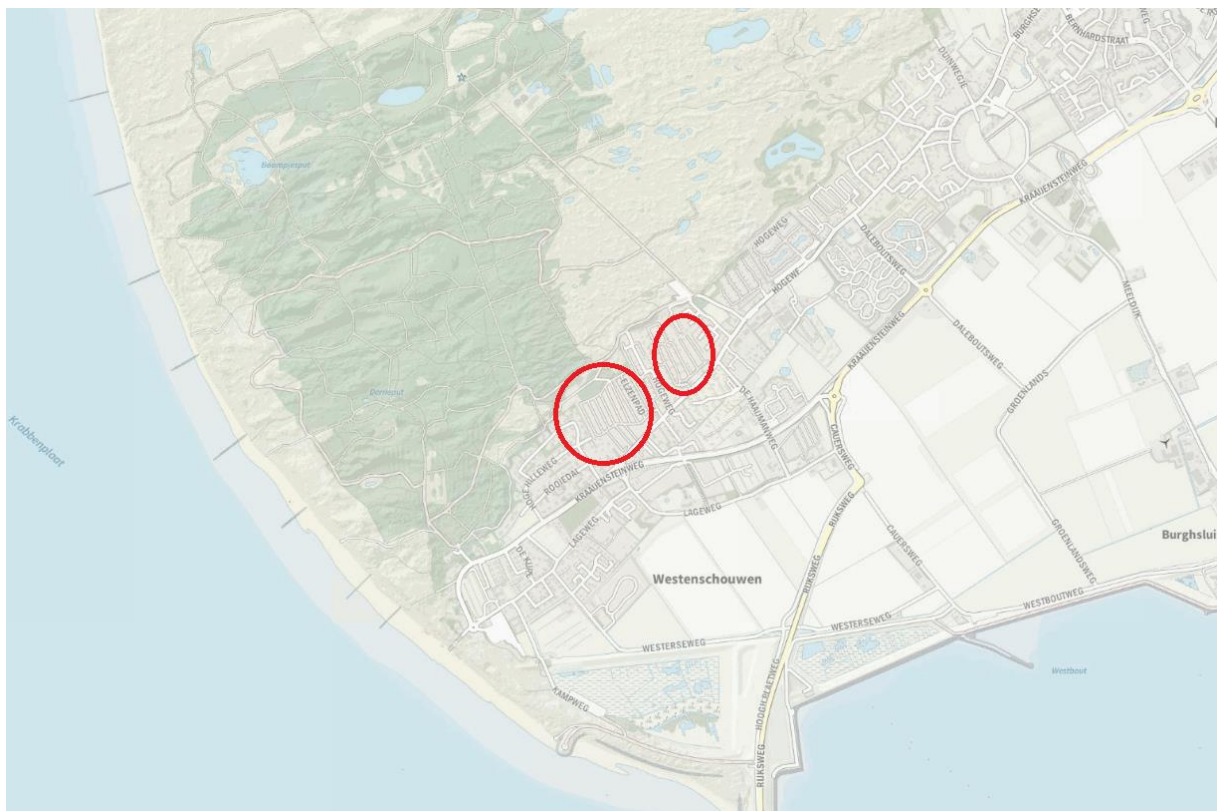
In 2021 is gericht natuuronderzoek uitgevoerd op de campings Duinrand Oost en Duinrand West.

Het bestaande verblijfsrecreatieve park Duinrand Recreatie, bestaande uit de deelgebieden West en Oost, zal worden geherstructureerd. Daarbij worden de beplanting en de huidige stacaravans en recreatiewoningen verwijderd, en wordt een nieuw landschap ingericht, met recreatiewoningen en kampeerhuisjes. Het terrein is gelegen tegen het natuurgebied Kop van Schouwen. Het terrein vormt potentieel leefgebied voor soorten waarvan het leefgebied beschermd is. Er is bij wijze van quickscan een terreinbezoek uitgevoerd in 2017. Vervolgens is er gericht natuuronderzoek uitgevoerd in 2020. Ook in 2021 is vervolgonderzoek uitgevoerd. Dit omdat een deel van het plangebied al is ontruimd. Door het verwijderen van stacaravans is het biotoop veranderd en mogelijk voor een aantal soorten geschikter geworden. Het actueel houden van de gegevens is daarom noodzakelijk, te meer omdat het terrein gelegen is nabij een natuurgebied waar soorten voorkomen waarvan het leefgebied jaarrond beschermd is, en een snelle vestiging van deze soorten mogelijk is.

1 Omschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen op Schouwen-Duiveland tegen de duinrand van de het natuurgebied Boswachterij Westenschouwen/Meeuwenduinen, zie figuur 1. Dit natuurgebied ligt ten noorden van het plangebied. Het plangebied bestaat uit twee deelgebieden: Duinrand Oost en Duinrand West. Op het terrein van Duinrand Oost staan 15 recreatiewoningen, waarvan de ondergrond in eigendom is van de eigenaren van de recreatiewoningen. Deze percelen zijn geen onderdeel van de beoogde ontwikkeling. In figuur 2 zijn deze percelen buiten het plangebied gelaten. Op de rand van het natuurgebied en het plangebied staat een hek. Het is voor grote dieren als herten niet mogelijk om het in plangebied te raken. Ten westen, zuiden en oosten van het plangebied liggen recreatieterreinen met stacaravans, recreatiewoningen en permanente woningen.

Figuur 1. Ligging van Duinrand Oost en Duinrand West.

Op Duinrand Oost en Duinrand West staan stacaravans en recreatiewoningen, veelal met bijgebouwen. Op Duinrand Oost staan 15 recreatiewoningen die buiten de beoogde ontwikkeling vallen en worden gehandhaafd. Deze recreatiewoningen worden niet gesloopt. In het plangebied Duinrand Oost staat verder bebouwing in de vorm van een logeergebouw, sanitair gebouw en opslagloods. In het plangebied Duinrand West staat een receptie/kantoor, snackbar, beheerderswoning en een opslagloods.

Deze bebouwing zal ten behoeve van de beoogde ontwikkeling worden gesloopt, met uitzondering van de opslagloods in plangebied Duinrand West.

Langs de kavels staat beplanting. Deze bestaat grotendeels uit hagen van maximaal enkele meters hoog. Verspreid over het plangebied staan enkele grote bomen.

Figuur 2. Duinrand Oost.

Figuur 3. Duinrand West

2 Methode

Beide plangebieden zijn onderzocht op broedvogels, amfibieën, reptielen, grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. Andere beschermde soorten uit andere soortgroepen zijn gezien het biotoop (camping met intensief gebruik) uitgesloten.

2.1 Broedvogels

Het terrein is 6 maal overdag en 3 maal in de avond/nacht onderzocht op aanwezigheid van broedvogels in de periode april – juli.

De nadruk lag hierbij op het vaststellen van de aanwezigheid van broedplaatsen en essentiële onderdelen van biotopen van jaarrond beschermde soorten (uilen, roofvogels, huismus). Daarnaast is het goed om te weten waar andere broedvogels te verwachten zijn in verband met eventuele uit te voeren werkzaamheden in de broedperiode. Met behulp van verrekijker zijn visueel en op gehoor geschikte leefgebieden in het plangebied onderzocht.

Datum	Tijd	Soortgroep	Doel
10 april	9:10-13:10	broedvogels	Vaststellen
21 april	Avond/nacht	broedvogels	vaststellen
25 april	9:30-13:30	broedvogels	Vaststellen
10 mei	7:30-11:30	broedvogels	Vaststellen
21 mei	Avond/nacht	broedvogels	vaststellen
22 mei	7:05-11:05	broedvogels	Vaststellen
2 juni	8:10-12:10	broedvogels	Vaststellen
25 juni	7:30-11:30	broedvogels	Vaststellen
3 juli	Avond/nacht	Broedvogels	vaststellen

2.2 Amfibieën en reptielen

Voor onderzoeken naar deze soortgroepen zijn de richtlijnen voor het vaststellen van aanwezigheid zoals opgenomen in de soortenstandaard Rugstreeppad en Boomkikker van B12 en de soortinventarisatieprotocollen van het netwerk Groene Bureaus gevolgd. Het onderzoek was gericht op het vaststellen van rugstreeppad, boomkikker, heikikker, levendbarende hagedis en zandhagedis. De onderzoeken zijn uitgevoerd in de voortplantingsperiode en buiten de voortplantingsperiode. Zo kan vastgesteld worden wat het eventuele gebruik is. Het voorkomen van de kamsalamander kan uitgesloten worden omdat de dichtstbijzijnde populaties op te grote afstand (>10 kilometer) gelegen zijn.

Het terrein is viermaal onderzocht in het voorjaar. Er is geluisterd naar koorzang van boomkikker en rugstreeppad. Dit is gedaan vanaf zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang. De roep van de boomkikker en rugstreeppad is afgespeeld om eventuele aanwezige exemplaren te stimuleren terug te roepen. Zo kunnen eventuele voortplantingswateren opgespoord worden. Het terrein is 5 maal onderzocht op aanwezigheid van boomkikkers in landbiotoop in de periode juni-augustus. Hierbij zijn hagen afgespeurd op aanwezigheid van zonnende boomkikkers. Ook zijn oeverzones bekeken op aanwezigheid van ei-afzet, larven en juveniele. Dit is gedaan tussen 13.00 en 17.00 uur op zonnige dagen met een temperatuur van 18 graden of hoger.

Het terrein is vijf maal onderzocht op aanwezigheid van rugstreeppadden en heikikker in landbiotoop in de periode augustus - september. Vanaf zonsondergang tot 4 uur na zonsondergang is het terrein afgespeurd met zaklamp.

Het terrein is vier maal onderzocht op aanwezigheid van hagedissen. Dit is gedaan in de periode half april – eind mei op dagen met een temperatuur van 15 graden of hoger. Geschikt leefgebied is afgespeurd en geschikt schuilmogelijkheden zijn gecontroleerd.

Datum	Soortgroep	Doel
20 april	Boomkikker/Rugstreeppad/hagedissen	voortplantingsbiotoop
28 april	Boomkikker/Rugstreeppad/hagedissen	voortplantingsbiotoop
9 mei	Boomkikker/Rugstreeppad/hagedissen	voortplantingsbiotoop
21 mei	Boomkikker/Rugstreeppad/hagedissen	voortplantingsbiotoop
31 mei	hagedissen	voortplantingsbiotoop
2 juni	Boomkikker/Rugstreeppad	voortplantingsbiotoop
17 juni	Boomkikker/Rugstreeppad	voortplantingsbiotoop
25 juni	Boomkikker/rugstreeppad	voortplantingsbiotoop
3 juli	Boomkikker/heikikker	landbiotoop
13 juli	Boomkikker/heikikker	landbiotoop
21 juli	Boomkikker/heikikker	landbiotoop
12 augustus	Boomkikker/heikikker	landbiotoop
21 augustus	Boomkikker/rugstreeppad/heikikker	landbiotoop
30 augustus	Rugstreeppad/heikikker	landbiotoop
8 september	Rugstreeppad/heikikker	Landbiotoop
14 september	Rugstreeppad/heikikker	Landbiotoop
23 september	Rugstreeppad/heikikker	Landbiotoop
27 september	Rugstreeppad/heikikker	Landbiotoop

2.3 Grondgebonden zoogdieren

Konijn en haas

Met onderzoek naar de overige soortgroepen in het plangebied zijn konijnen en hazen meegenomen. In totaal betreft dit 12 maal. Deze soortgroepen komen grotendeels in hetzelfde biotoop voor en zijn op vergelijkbare tijden actief en kunnen dus met onderzoeksmethoden voor deze soortgroepen goed gecombineerd worden. Het onderzoek is zowel overdag als 's nachts uitgevoerd. Er is gezocht naar foeragerende dieren en naar sporen (krapkuiltjes, ligplaatsen/legers, hollen, mest). De aanwezigheid van konijnen kan sterk fluctueren in verband met ziektes. Met een dergelijke onderzoeksinspanning kan aangetoond worden of de betreffende soorten in het plangebied aanwezig zijn.

Datum	Soortgroep	Doel
10 april	Konijn/haas	aanwezigheid
25 april	konijn/haas	aanwezigheid
10 mei	konijn/haas	aanwezigheid
22 mei	konijn/haas	aanwezigheid
31 mei	Konijn/haas	aanwezigheid
2 juni	konijn/haas	aanwezigheid
25 juni	konijn/haas	aanwezigheid
30 augustus	konijn/haas	aanwezigheid
8 september	konijn/haas	aanwezigheid
14 september	konijn/haas	aanwezigheid
23 september	konijn/haas	aanwezigheid
27 september	konijn/haas	aanwezigheid

Marterachtigen

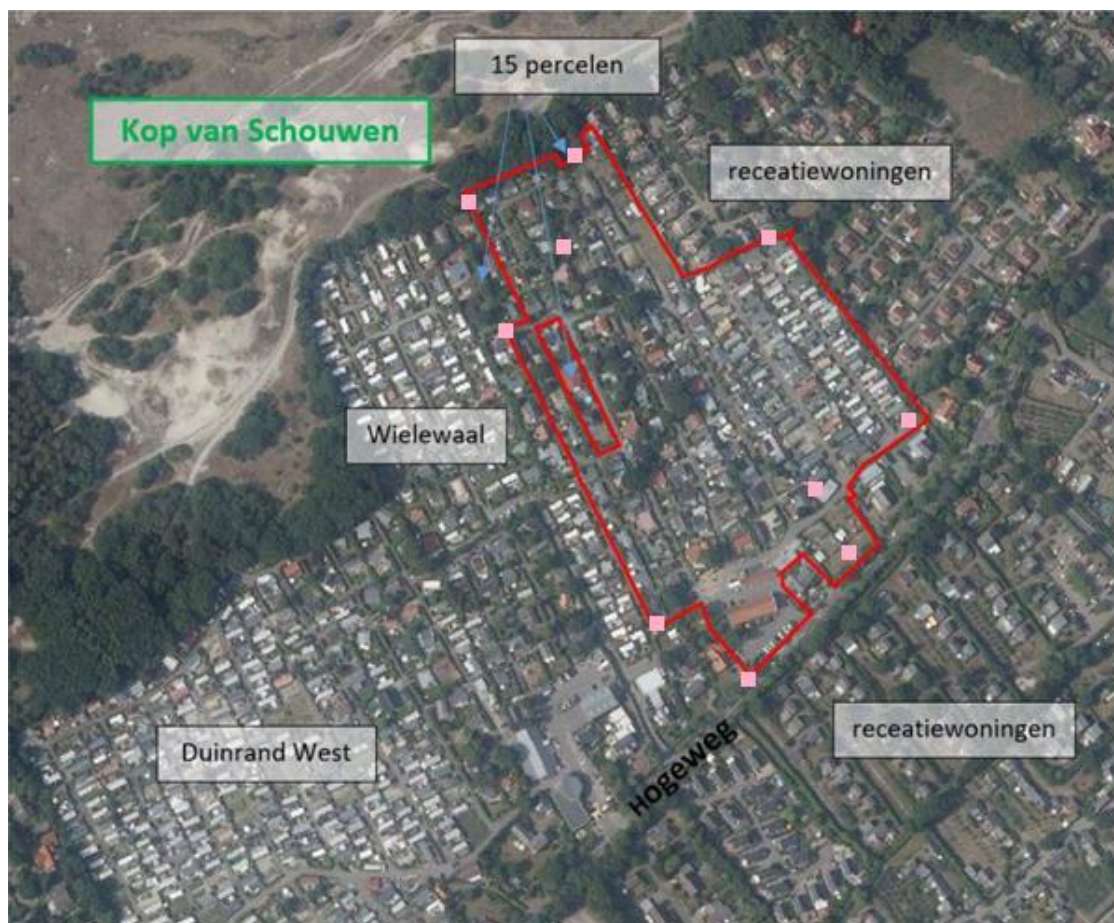
Er zijn op 20 locaties cameravallen (20 stuks), marterboxen(20 stuks) of struikrovers (20 stuks) geplaatst, zie figuur 4 en 5. Deze zijn operationeel geweest (6 weken per locatie) in de periode april – augustus. Als lokmiddel zijn sardientjes gebruikt.

Een cameraval fotografeert dieren die voor de camera komen. Deze methode is geschikt voor bunzing, steenmarter en boommarter. Een marterbox is een kist waarin een cameraval geplaatst is. De kist is toegankelijk via een pijp met loopplank. Zodra ze in de kist zijn worden ze gefotografeerd. Deze methode is geschikt voor wezel en hermelijn. Een struikrover is een cameraval die gericht is in een buis. Op het einde van de buis is een blikje sardientjes gemonteerd. Zodra een dier bij de sardientjes komt wordt deze gefotografeerd.

Met deze mix aan onderzoeksmiddelen kunnen alle marterachtigen vastgesteld worden.

In 2020 was het plangebied nog zeer intensief in gebruik als recreatieterrein. Door het intensieve beheer en de hoge mate van verstoring die dit met zich mee brengt waren er slechts een beperkt aantal delen van het terrein geschikt als potentieel suboptimaal leefgebied voor marters. Doordat op het deelgebied West een aantal stacaravans zijn verdwenen, is de recreatie intensiteit in 2021 mogelijk afgenomen ten opzichte van 2020. Daarom is er mogelijk meer suboptimaal potentieel leefgebied ontstaan en is de inspanningsintensiteit om marterachtigen vast te stellen sterk verhoogd. De plaatsen waar de onderzoeksmiddelen zijn geplaatst zijn de locaties die vanwege rust en ruigte/beplanting de meeste kans op marterachtigen is. De betreft vooral de buitenzijde van het gebied. Dieren kunnen hier vanuit geschikte biotopen van buiten het plangebied in het plangebied komen.

Figuur 4. Locaties cameravallen, struikrovers en marterboxen Duinrand Oost.

Figuur 5. Locaties cameravallen, struikrovers en marterboxen Duinrand West.

2.4 Vleermuizen

Grote delen van het plangebied zijn niet geschikt voor vleermuizen. Ze maken geen onderdeel uit van het functionele leefgebied van vleermuizen. Dit betreft gazons en intensief beheerde en intensief gebruikte velden waar tenten en caravans gestaan hebben. Ook speelterreinen en stacaravans zijn niet geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. In de kunststof caravans zijn geen openingen die kunnen functioneren als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook in de houten- en enkel steens recreatiewoningen en bergingen die in normale staat van onderhoud zijn, zijn geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Bovendien zijn deze intensief gebruikt geweest (met lawaai, trilling, etc.). In de tuinen is geen opgaande beplanting aanwezig. Deze zijn verhard en zijn ingericht met tuinplanten en hagen of hekwerken aan de buitenzijde van het perceel.

Het vleermuisonderzoek heeft zich geconcentreerd op bebouwing waar potentiële verblijfplaatsen zijn voor vleermuizen. In totaal zijn 10 bezoeken aan het plangebied gebracht.

Om zomerverblijfplaatsen, kraamverblijven, massa winterverblijven en paarverblijven op te sporen is gepost bij bebouwing en bomen waar potentieel geschikte verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hierbij kon de potentiële verblijfplaats voor minimaal 75% worden overzien. Om vliegroutes en foerageergebieden in kaart te brengen is het terrein doorkruist en zijn appraten geplaatst die vleermuisgeluiden opnemen (standalone detectoren) songmeter SM4bat en batcorders.

Er is 1 onderzoek uitgevoerd naar het vaststellen van massa winterverblijven. Er zijn 2 onderzoeken uitgevoerd naar het vaststellen van paarverblijven. Het onderzoek is uitgevoerd door M. Dobbelaar, E. Renema, A. Wieland en R. Wieland.

Datum	Tijd	Soortgroep	Doel
21 mei	21:30-23:45	Vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf, vliegroute
31 mei	21:45-0:00	Vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf, vliegroute
2 juni	03:25-05:25	vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf
17 juni	03:20-05:20	vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf
25 juni	22:00-00:10	vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf, jachtgebied
3 juli	22:00-00:10	vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf, jachtgebied
13 juli	21:50-00:00	vleermuizen	Zomerverblijf, kraamverblijf, jachtgebied
21 juli	21:45-23:50	vleermuizen	Zomerverblijf, jachtgebied
12 augustus	20:45-00:00	vleermuizen	Paarverblijf, massa winterverblijf
21 augustus	20:30-00:00	vleermuizen	Zomerverblijf, paarverblijf, jachtgebied
30 augustus	20:20-01:00	vleermuizen	Zomerverblijf, jachtgebied, massa winterverblijf
8 september	20:10-22:30	vleermuizen	Zomerverblijf, paarverblijf, vliegroute
14 september	19:50-22:05	vleermuizen	Zomerverblijf, paarverblijf, vliegroute
23 september	19:35-23:50	vleermuizen	Zomerverblijf, jachtgebied, paarverblijf
27 september	19:25-23:45	vleermuizen	Zomerverblijf, jachtgebied, paarverblijf

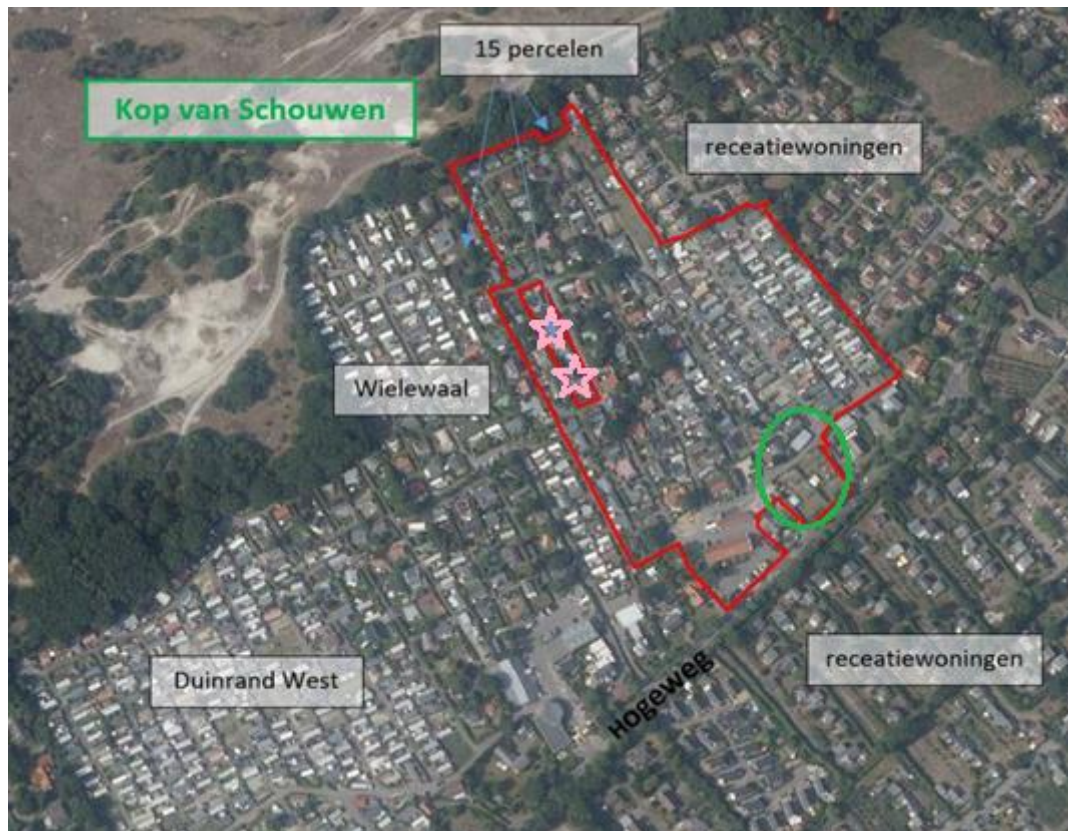
3 Resultaten

3.1 Broedvogels

Op één locatie in het plangebied zijn broedgevallen van de huismus vastgesteld. Dit was in de opslagloods in Duinrand West, zie figuur 7. Hier waren 8 broedgevallen. Deze loods blijft gehandhaafd. Direct buiten het plangebied waren er 2 tot 4 territoria bij de zomerwoningen Elfenpad 10-11, zie figuur 6. Deze bebouwing en de beplanting in deze tuinen blijft behouden. De geplande ontwikkelingen hebben geen effect.

Huismussen die broeden buiten het plangebied foerageren wel aan de zuidzijde van Duinrand Oost en Duinrand West. Ze zoeken onder andere dekking in de hier aanwezige hagen. Rondom de woonhuizen buiten het plangebied is voldoende dekking. De functie van foerageergebied blijft behouden. Er blijven ook tijdens de aanlegfase voldoende onkruidzaden en ander voedsel beschikbaar. Er worden nieuwe hagen aangeplant met streekeigen beplanting die geschikt zal zijn voor de huismus om dekking in te vinden.

Figuur 6. Broedlocaties huismus Duinrand Oost (roze ster) en dekking (groen).

Figuur 7. Broedlocatie huismus Duinrand West (roze ster) en dekking (groen).

Afbeelding 1. Huismussen in dakgoot Duinrand west.

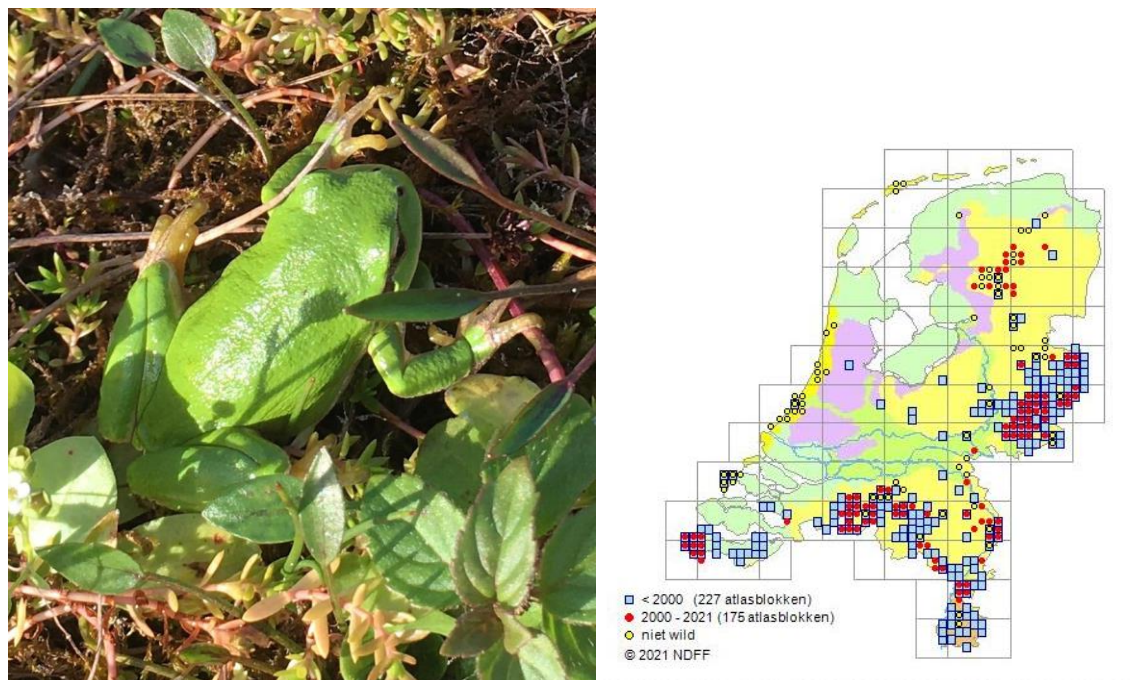
Er zijn geen andere soorten broedvogels vastgesteld waarvan het leefgebied jaarrond beschermd is. Het plangebied maakt ook geen onderdeel uit van foerageergebieden van soorten waarvan het leefgebied jaarrond beschermd is. Er zijn wel andere soorten broedvogels vastgesteld waarvan de nesten beschermd zijn wanneer deze functioneel zijn in de broedperiode: merel, zanglijster, kauw, winterkoning, heggenmus, *koolmees (3 territoria)*, *pimpelmees (1 territorium)*, staartmees, groenling, putter, roodborst, tijaftjaf, *ekster (2 territoria)*. *Cursief gedrukte soorten* betreft vogels met jaarrond beschermde nesten indien er sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen. Het aantal territoria in het plangebied van deze soorten betreft 1 tot 3. In de tuinen en duinrand tussen Westenschouwen en Burgh-Haamstede broeden van de genoemde soorten tientallen paren. Ook is hier voldoende geschikt leefgebied.

3.2 Amfibieën en reptielen

Er zijn geen voortplantingswateren van amfibieën aanwezig in het plangebied. Er zijn geen waarnemingen gedaan van amfibieën in het plangebied. Ten noorden van het plangebied zijn voortplantingswateren van de boomkikker en de rugstreeppad vastgesteld, zie figuur 7. De afstand tussen voortplantingswateren en het plangebied bedraagt minimaal 250 meter. Het tussenliggende duingebied is geschikt landbiotoop. Overigens is de populatie boomkikkers op de Kop van Schouwen niet van inheemse afkomst, maar gaat het om een uitgezette populatie van boomkikkers van mediterrane oorsprong. Zie daarvoor ook het artikel 'Boomkikkers op Schouwen' van C.J.M. Musters uit 2000, RAVON 3, blz. 49-51.

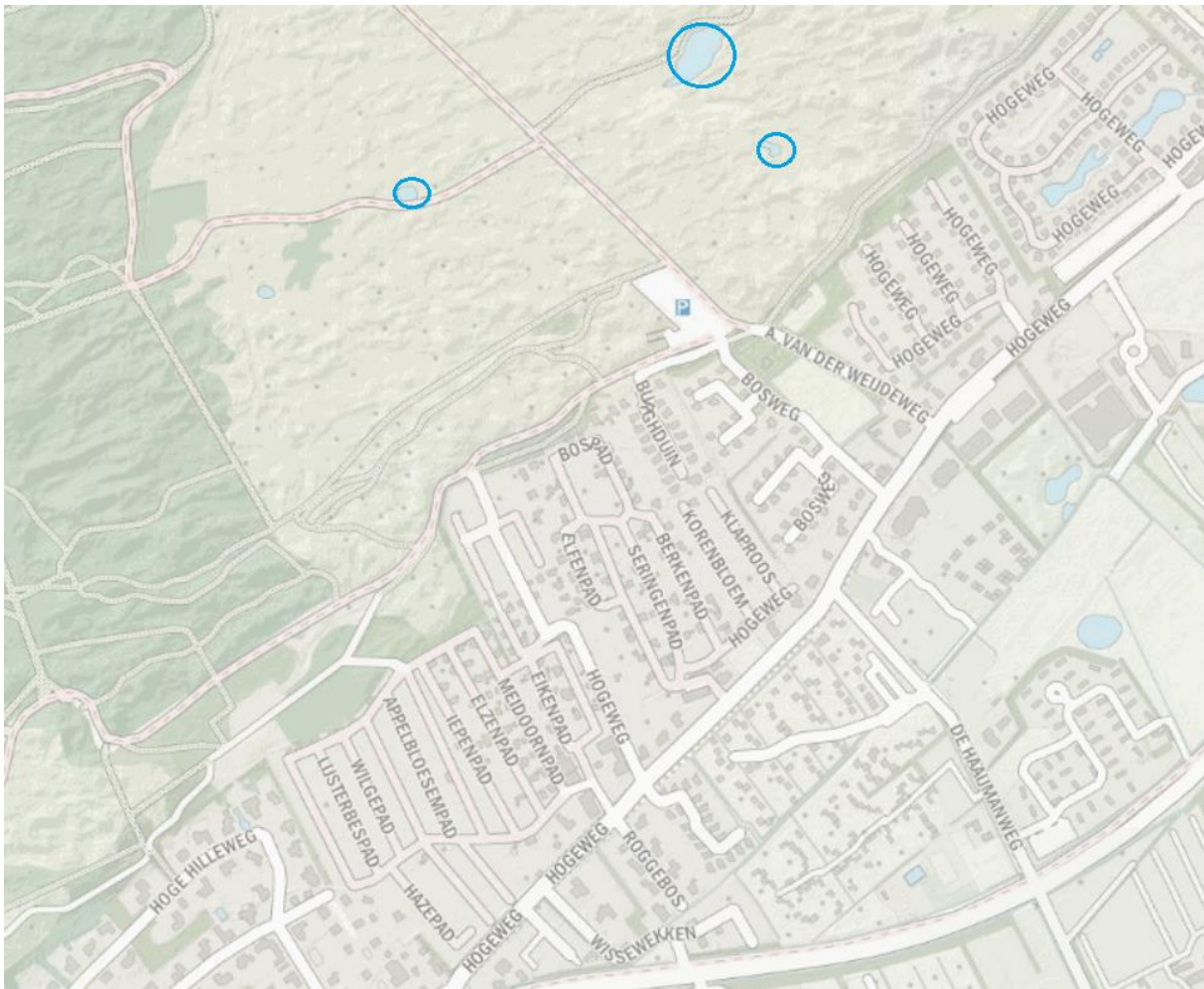
Conclusie: boomkikker, heikikker en rugstreeppad zijn tijdens het onderzoek niet aangetroffen in het plangebied. Er kan vanuit gegaan worden dat er voor deze soorten geen essentiële biotopen aanwezig zijn.

Afbeelding 2. Jonge boomkikker op 250 meter buiten het plangebied en kaart verspreiding boomkikkers in Nederland.

Er zijn geen hagedissen waargenomen. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van essentieel leefgebied van amfibieën en reptielen.

Figuur 7. Voortplantingswateren boomkikker en rugstreeppad buiten het plangebied.

3.3 Grondgebonden zoogdieren

Kleine marterachtigen en de haas zijn niet vastgesteld in het plangebied. Het plangebied maakt dus geen onderdeel uit van het essentiële leefgebied van deze soorten. Het konijn is vastgesteld op de locatie Duinrand West. Het betreft een tiental exemplaren. Er zijn geen holen vastgesteld in het plangebied. Het plangebied wordt wel gebruikt als foerageergebied. Bij het verder saneren van het plangebied zal er meer geschikt leefgebied ontstaan en zullen er mogelijk wel voortplantingslocaties (holen) komen. Door het treffen van mitigerende maatregelen kan voorkomen worden dat dieren gedood worden. Tijdens de aanlegfase kan de functie van foerageergebied behouden blijven.

Tijdens het onderzoek zijn egels vastgesteld. Voor deze soort geldt de zorgplicht. Door zorgvuldig te handelen kan voorkomen worden dat egels tijdens het werk gedood worden.

3.4 Vleermuizen

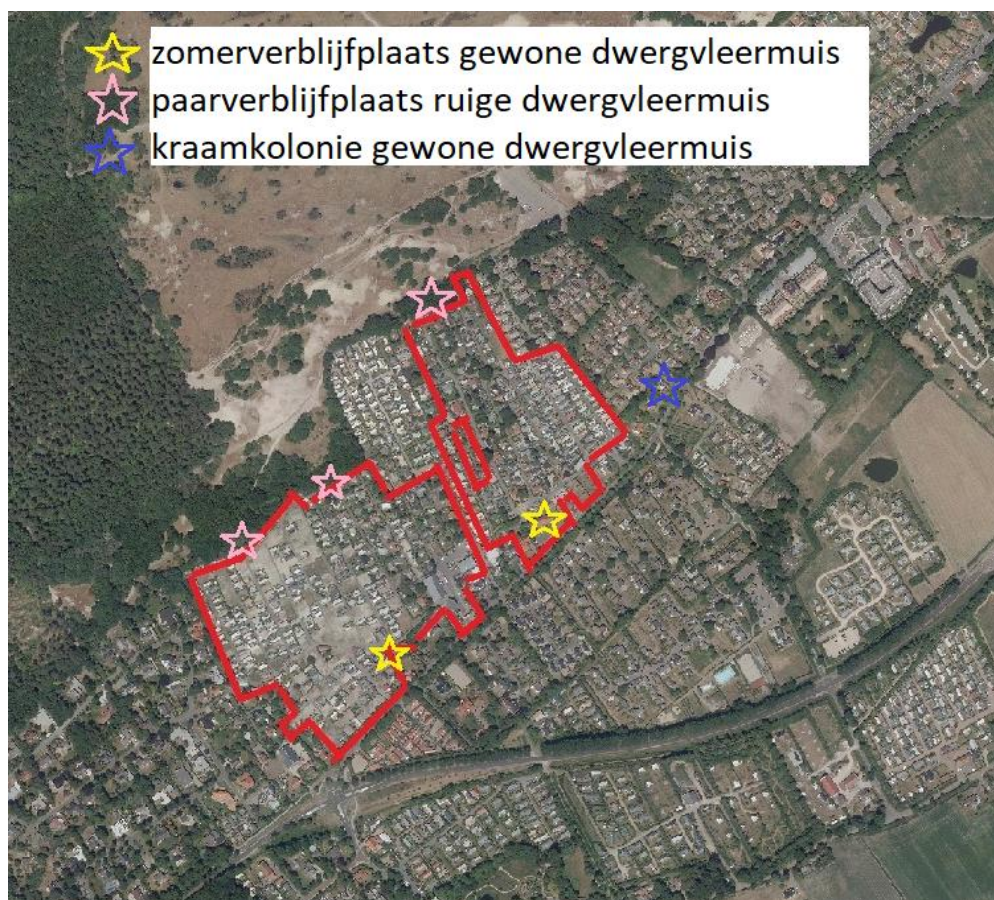
Er zijn 3 soorten vleermuizen vastgesteld. Dit betreft de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Van de laatvlieger zijn alleen enkele overvliegende exemplaren vastgesteld. De werkzaamheden hebben geen nadelig effect voor deze soort.

Er zijn geen kraamkolonies, winterverblijfplaatsen, paarverblijven en essentiële vliegroutes van vleermuizen in het plangebied. Vleermuizen vliegen over het plangebied richting foerageergebieden. Dit betreft de kortste afstand tussen kraamkolonie en jachtgebied. Ze volgen hierbij geen essentiële vliegroute.

Er zijn 2 zomerverblijfplaatsen vastgesteld van de gewone dwergvleermuis, zie figuur 8. Elk van 1 exemplaar. Buiten het plangebied is een kraamkolonie. De kraamkolonie is op voldoende afstand (50 meter) gelegen van het plangebied. Het plangebied heeft voor gewone dwergvleermuizen geen essentiële waarde als foerageergebied. Er zijn geen nadelige effecten te verwachten.

In 2020 zijn er paarverblijven van de ruige dwergvleermuis vastgesteld in het plangebied. In 2021 waren er geen paarverblijven in het plangebied, maar net er buiten, zie figuur 8. De aanwezige opgaande (grote) bomen in het plangebied maken onderdeel uit van het jachtgebied van de ruige dwergvleermuis gedurende de paarperiode. Deze bomen zijn aangegeven in het mitigatieplan en worden behouden. De hoeveelheid lichtbronnen op het nieuwe terrein zal vergelijkbaar, of minder zijn dan het aantal lichtbronnen in het huidige plangebied. De verlichting zal bovendien bestaan uit vleermuisvriendelijke armaturen en wordt zo afgesteld dat er zo min mogelijk uitstraling is naar de omgeving.

Figuur 8. Verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Soortgroep	functie
Broedvogels	Algemene soorten broeden in het plangebied. Er broeden ook huismussen, maar de betreffende broedlocatie (loods) wordt niet gesloopt.
Amfibieën en reptielen	Geen beschermde soorten aangetroffen.
Grondgebonden zoogdieren	Enkele foeragerende konijnen, geen holen. Geen haas en kleine marterachtigen.
Vleermuizen	Er zijn 2 zomerverblijfplaatsen aangetroffen. Deze blijven voorlopig behouden. Er zijn andere essentiële functies.

Bijlage 5 Protocol en registratieformulier quickscan vleermuizenverblijfplaatsen recreatiewoningen

Protocol sloop recreatiewoningen Schouwse Valleien

Ten behoeve van de realisatie van het project Schouwse Valleien worden bestaande recreatiewoningen en opstallen gesloopt. In de recreatiewoningen zijn tijdens het meerjarig onderzoek geen dagverblijven of potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen geconstateerd of indicatoren van aanwezigheid van vleermuizen waargenomen. Indien de bebouwing enige tijd leeg staat ontstaan er door gebrek aan onderhoud en de toegenomen rust mogelijk toch verblijfplaatsen voor vleermuizen, of worden potentiële verblijfplaatsen die niet in gebruik zijn toch in gebruik genomen. Om te voorkomen dat vleermuizen verstoord of gedood worden, wordt voor het verwijderen van de recreatiewoningen een quickscan uitgevoerd.

Een quickscan houdt het volgende in:

- Visuele inspectie op geschiktheid voor vleermuizen (holtes, openingen in de gevel, scheuren, kapotte voegen, loszittende gevelbeplating, toegankelijke zolder, etc)
- Bij openingen en kieren waarachter mogelijke verblijfplaatsen aanwezig zijn, wordt een check van de binnenzijde op mogelijke geschiktheid voor vleermuizen uitgevoerd, met behulp van warmtebeeld, endoscoop en een spiegeltje.
- Achter loszittende delen, holtes en kieren wordt met een endoscoop en spiegeltje gecontroleerd of geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen aanwezig zijn.
- Een check met endoscoop van een eventuele spouw: minimaal om de 2 meter één boorgat.

Als er geen mogelijke vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn wordt het betreffende object vrijgegeven. Als er wel potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn zal een nader onderzoek naar vleermuizen worden uitgevoerd.

Een inspectie dient uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige met aantoonbare kennis van vleermuizen, maximaal 3 dagen voordat het object verwijderd wordt. Tijdens de inspectie zal bijgevoegd formulier worden ingevuld.

Registratieformulier quickscan vleermuizenverblijfplaatsen in recreatiewoningen

Object:

Datum:

Weer:

Naam:

Gebruikte apparatuur: endoscoop, inspectie spiegel, warmtebeeldcamera

Gecontroleerd object (standplaatsnummer/adres):

Bevindingen:

Overige soorten(konijn):

Paraaf vrijgave:

Foto van iedere zijde en binnenkant (totaal 5 stuks):